"СД БЕРКО - 90 - БЕРКОВСКИ И СИЕ"

гр. Сливен

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

за 2017 година

С НЕЗАВИСИМ ОДИТОРСКИ ДОКЛАД

Ръководител:

инж. Петко Берковски

Съставител:

Маргарита Кършева

26 март 2018 г.

СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС

на СД БЕРКО - 90 - БЕРКОВСКИ И СИЕ

към 31 декември 2017 година

ЕИК: 119027514

АКТИВ **ПАСИВ**

РАЗДЕЛИ, ГРУПИ, СТАТИИ	Сума (в хил. лв.) Текуща година	Предходна година	РАЗДЕЛИ, ГРУПИ, СТАТИИ	Сума (в хил. лв.) Текуща година	Предходна година
а	1	2	а	1	2
А. Нетекущи (дълготрайни) активи			**А. Собствен капитал**		
I. Нематериални активи			**I. Записан капитал**	**71**	**71**
1. Концесии, патенти, лицензии, търговски марки, програмни продукти и други подобни права и активи	3	10	**II. Натрупана печалба (загуба) от минали години, в т.ч.:**		
Общо за група I:	**3**	**10**	- неразпределена печалба	2 838	1 968
II. Дълготрайни материални активи			**Общо за група II:**	**2 838**	**1 968**
1. Земи и сгради, в т.ч.:	381	842	**III. Текуща печалба (загуба)**	**84**	**954**
- земи	103	103	**Общо за раздел А:**	**2 993**	**2 993**
- сгради	278	739	**Б. Задължения**		
2. Машини, производствено оборудване и апаратура	163	40	1. Задължения към финансови предприятия, в т.ч.:	941	852
3. Съоръжения и други	297	124	до 1 година	52	274
Общо за група II:	**841**	**1 006**	над 1 година	889	578
III. Дългосрочни финансови активи			2. Получени аванси, в т.ч.:	364	184
1. Акции и дялове в асоциирани и смесени предприятия	22	22	до 1 година	364	184
2. Дългосрочни инвестиции	661	690	3. Задължения към доставчици, в т.ч.:	586	1 258
Общо за група III:	**683**	**712**	до 1 година	586	308
IV. Отсрочени данъци	**5**	**5**	над 1 година		950
Общо за раздел А:	**1 532**	**1 733**	4. Други задължения, в т.ч.:	1 094	868
Б. Текущи (краткотрайни) активи			до 1 година	207	868
I. Материални запаси			над 1 година	887	0
1. Суровини и материали	253	210	- към персонала, в т.ч.:	121	126
2. Незавършено производство	2 803	1 729	до 1 година	121	126
3. Продукция и стоки, в т.ч.:	413	463	- осигурителни задължения, в т.ч.:	29	43
- продукция	413	463	до 1 година	29	43
Общо за група I:	**3 469**	**2 402**	- данъчни задължения, в т.ч.:	48	246
II. Вземания			до 1 година	48	246
1. Вземания от клиенти и доставчици	607	567	**Общо за раздел Б, в т.ч.:**	**2 985**	**3 162**
2. Други вземания	326	973	до 1 година	1 209	1 634
Общо за група II:	**933**	**1 540**	над 1 година	1 776	1 528
III. Парични средства, в т.ч.:					
- в брой	18	22			
- в безсрочни сметки (депозити)	14	445			
Общо за група III:	**32**	**467**			
Общо за раздел Б:	**4 434**	**4 409**			
В. Разходи за бъдещи периоди	**12**	**13**			
СУМА НА АКТИВА	**5 978**	**6 155**	**СУМА НА ПАСИВА**	**5 978**	**6 155**

Дата на съставяне:
26 март 2018 г.

Съставител:
Маргарита Кършева

СД „БЕРКО - 90" СЛИВЕН

Ръководител:
инж. Петко Берковски

Регистриран одитор:
Светла Петрова, д.е.с.
Дата: 25 април 2018 г.

0632 Светла Петрова
Регистриран одитор

ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ

СД БЕРКО - 90 - БЕРКОВСКИ И СИЕ

за 2017 година

119027514

НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗХОДИТЕ	Сума (в хил. лв.)		НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРИХОДИТЕ	Сума (в хил. лв.)	
	текуща година	предходна година		текуща година	предходна година
а	1	2	а	1	2
А. Разходи			**Б. Приходи**		
1. Намаление на запасите от продукция и незавършено производство		24	**1. Нетни приходи от продажби, в т.ч.:**	3 863	3 586
2. Разходи за суровини, материали и външни услуги, в т.ч.:	3 175	1 436	а) продукция	190	348
а) суровини и материали	1 605	1 194	б) услуги	3 673	3 238
б) външни услуги	1 570	242	**2. Увеличение на запасите от продукция и незавършено производство**	1 024	
3. Разходи за персонала, в т.ч.:	1 258	1 037	**3. Други приходи, в т.ч.:**	710	539
а) разходи за възнаграждения	1 118	920	а) приходи от финансирания	63	7
б) разходи за осигуровки, в т.ч.:	140	117	**Общо приходи от оперативна дейност (1+2+3)**	5 597	4 125
аа) осигуровки, свързани с пенсии	77	59	**Общо приходи (1+2+3)**	5 597	4 125
4. Разходи за амортизация и обезценка, в т.ч.:	182	133			
а) разходи за амортизация и обезценка на дълготрайни материални и нематериални активи, в т.ч.:	182	133			
аа) разходи за амортизация	182	133			
5. Други разходи, в т.ч.:	816	378			
а) балансова стойност на продадените активи	502	49			
Общо разходи за оперативна дейност (1+2+3+4+5)	5 431	3 008			
6. Разходи от обезценка на финансови активи, включително инвестициите, признати като текущи (краткосрочни) активи, в т.ч.:	17	0			
- отрицателни разлики от промяна на валутни курсове	17				
7. Разходи за лихви и други финансови разходи	43	56			
Общо финансови разходи (6+7)	60	56			
8. Печалба от обичайна дейност	106	1 061			
Общо разходи (1+2+3+4+5+6+7)	5 491	3 064			
9. Счетоводна печалба (общо приходи – общо разходи)	106	1 061			
10. Разходи за данъци от печалбата	22	107			
11. Печалба (9-10)	84	954			
Всичко (Общо разходи+10+11)	5 597	4 125	**Всичко (Общо приходи)**	5 597	4 125

Дата на съставяне:
26 март 2018 г.

Съставител:
Маргарита Кършева

СД "БЕРКО" СЛИВЕН

Ръководител:
инж. Петко Берковски

Регистриран одитор:
Светла Петрова, д.е.с.
Дата: 25 април 2018 г.

0632 Светла Петрова
Регистриран одитор

ОТЧЕТ ЗА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

на СД БЕРКО - 90 - БЕРКОВСКИ И СИЕ

за 2017 година

ЕИК: 119027514 *(хил. лв.)*

Показатели	Записан капитал	Премии от емисии	Резерв от последващи оценки	Резерви				Финансов резултат от минали години		Текуща печалба/ загуба	Общо собствен капитал
				Законови	Резерв, свързан с изкупени собствени акции	Резерв съгласно учредителен акт	Други резерви	Неразпределена печалба	Непокрита загуба		
а	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1. Салдо в началото на отчетния период	71							1 968		954	2 993
2.Салдо след промени в счетоводната политика и грешки	71	-	-	-	-	-	-	1 968	-	954	2 993
3. Финансов резултат за текущия период										84	84
4. Разпределение на печалба, в т.ч.:								869		(954)	(85)
- за дивиденти								(85)			(85)
5. Други изменения в собствения капитал								1			1
6. Салдо към края на отчетния период	71	-	-	-	-	-	-	2 838	-	84	2 993
7. Собствен капитал към края на отчетния период	71	-	-	-	-	-	-	2 838	-	84	2 993

Дата на съставяне:

26 март 2018 г.

Съставител:

Маргарита Кършева

СД „БЕРКО" 90 СЛИВЕН 1

Ръководител:

инж. Петко Берковски

Регистриран одитор:

Светла Петрова, д.е.с.

Дата: 25 април 2018 г.

0632 Светла Петрова
Регистриран одитор

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

на СД БЕРКО - 90 - БЕРКОВСКИ И СИЕ

за 2017 година

ЕИК: 119027514 *(хил. лв.)*

	Наименование на паричните потоци	Текущ период			Предходен период		
		Постъпления	Плащания	Нетен поток	Постъпления	Плащания	Нетен поток
	а	1	2	3	4	5	6
А.	**Парични потоци от основна дейност**						
1	Парични потоци, свързани с търговски контрагенти	5 059	3 337	1 722	4 685	2 225	2 460
2	Парични потоци, свързани с трудови възнаграждения	63	1 178	(1 115)	2	912	(910)
3	Парични потоци, свързани с лихви, комисионни, дивиденти и други подобни		117	(117)		19	(19)
4	Парични потоци от положителни и отрицателни валутни курсови разлики		17	(17)			-
5	Платени и възстановени данъци от печалбата		96	(96)		62	(62)
6	Плащания при разпределения на печалби		85	(85)		80	(80)
7	Други парични потоци от основна дейност		489	(489)	75	641	(566)
	Всичко парични потоци от основна дейност (А)	***5 122***	***5 319***	***(197)***	***4 762***	***3 939***	***823***
Б.	**Парични потоци от инвестиционна дейност**						
1	Парични потоци, свързани с дълготрайни активи	1	509	(508)	2	92	(90)
	Всичко парични потоци от инвестиционна дейност (Б)	***1***	***509***	***(508)***	***2***	***92***	***(90)***
В.	**Парични потоци от финансова дейност**						
1	Парични потоци, свързани с получени или предоставени заеми	1 111	790	321	314	594	(280)
2	Парични потоци от лихви, комисионни, дивиденти и други подобни		35	(35)		56	(56)
3	Плащания на задължения по лизингови договори		8	(8)		8	(8)
4	Други парични потоци от финансова дейност		8	(8)			-
	Всичко парични потоци от финансова дейност (В)	***1 111***	***841***	***270***	***314***	***658***	***(344)***
Г.	**Изменение на паричните средства през периода (А+Б+В)**	**6 234**	**6 669**	**(435)**	**5 078**	**4 689**	**389**
Д.	**Парични средства в началото на периода**			**467**			**78**
Е.	**Парични средства в края на периода**			**32**			**467**

Дата на съставяне:
26 март 2018 г.

Съставител: **Маргарита Кършева**

Ръководител: **инж. Петко Берковски**

СД "БЕРКО - 90" СЛИВЕН

Регистриран одитор:
Светла Петрова, д.е.с.
Дата: 25 април 2018 г.

0632 Светла Петрова
Регистриран одитор

СПРАВКА
за нетекущите (дълготрайните) активи
на СД БЕРКО - 90 - БЕРКОВСКИ И СИЕ
към 31 декември 2017 година

ЕИК: 119027514 *(хил.лв.)*

ПОКАЗАТЕЛИ	Отчетна стойност на нетекущите активи				Последваща оценка		Преоценена стойност (4+5-6)	Амортизация				Последваща оценка		Преоценена амортизация в края на периода (11+12-13)	Балансова стойност в края на периода (7-14)
	В началото на периода	На постъпилите през периода	На излезлите през периода	В края на периода (1+2-3)	Увеличение	Намаление		В началото на периода	Начислена през периода	Отписана през периода	В края на периода (8+9-10)	Увеличение	Намаление		
а	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
I. Нематериални активи															
1. Концесии, патенти, лицензии, търговски марки, прогр. продукти и други подобни права и активи	92	3		95			95	82	10		92			92	3
Обща група I:	**92**	**3**	**0**	**95**	**0**	**0**	**95**	**82**	**10**	**0**	**92**	**0**	**0**	**92**	**3**
II. Дълготрайни материални активи															
1. Земи и сгради, в т.ч.:	1 112	0	498	614	0	0	614	270	18	55	233	0	0	233	381
- земи	103			103			103				0			0	103
- сгради	1 009		498	511			511	270	18	55	233			233	278
2. Машини, производствено оборудване и апаратура	4 145	165		4 310			4 310	4 105	42		4 147			4 147	163
3. Съоръжения и други	1 078	256	69	1 265			1 265	954	83	69	968			968	297
Обща група II:	**6 335**	**421**	**567**	**6 189**	**0**	**0**	**6 189**	**5 329**	**143**	**124**	**5 348**	**0**	**0**	**5 348**	**841**
III. Дългосрочни финансови активи															
1. Акции и дялове в асоциирани и смесени предприятия	22			22			22				0			0	22
2. Дългосрочни инвестиции	724			724			724	34	29		63			63	661
Обща група III:	**746**	**0**	**0**	**746**	**0**	**0**	**746**	**34**	**29**	**0**	**63**	**0**	**0**	**63**	**683**
IV. Отсрочени данъци	**5**	**5**	**5**	**5**			**5**				**0**			**0**	**5**
Общо нетекущи (дълготрайни) активи (I+ II+ III+ IV)	**7 178**	**429**	**572**	**7 035**	**0**	**0**	**7 035**	**5 445**	**182**	**124**	**5 503**	**0**	**0**	**5 503**	**1 532**

Дата на съставяне:

26 март 2018 г.

Съставител:

Маргарита Кършева

СД „БЕРКО - 90" СЛИВЕН 1

Ръководител:

инж. Петко Берковски

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2017 Г.

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Наименование на дружеството: СД „БЕРКО – 90 – БЕРКОВСКИ И СИЕ"

Държава на регистрация: РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Седалище и адрес на управление: гр.СЛИВЕН, ул. „ЛЪДЖЕНСКА" № 1А

Адрес за кореспонденция: гр. СЛИВЕН, ул. „ЛЪДЖЕНСКА" № 1А

ЕИК по БУЛСТАТ: 119027514

Предмет на дейност: строителна дейност

Структура: дружеството няма разкрити клонове и представителства

Дата на финансовия отчет: 31.12.2017 г.

Текущ период: годината, започваща на 01.01.2017 г. и завършваща на 31.12.2017 г.

Предходен период: годината, започваща на 01.01.2016г. и завършваща на 31.12.2016 г.

Валута на съставяне на годишния финансов отчет: български лева

Точност на числата, представени в отчета: хиляди български лева

Вид на финансовия отчет: годишен финансов отчет на дружеството

Средна численост на персонала за отчетния период: 107

Обслужващи банки: „ТОКУДА БАНК" АД, „ПИБ" АД, „БАНКА ДСК" ЕАД, „УНИКРЕДИТ БУЛБАНК" АД, „ОБЩИНСКА БАНКА" АД

Обслужващ юрист: Людмила Дякова

Дата на изготвяне: 26.03.2018 г.

Дата на одобрение: 26.03.2018 г.

Орган, одобрил отчета за публикуване: Управител

Собственост и управление:

Съдружник	*Брой дялове*	*Стойност (хил.лв.)*	*Платени(хил.лв.)*	*Относителен дял*
ПеткоВасилев Берковски	3	53	53	75 %
Васил Петков Берковски	1	18	18	25 %
Общо:	**4**	**71**	**71**	**100 %**

Управителен орган на СД „БЕРКО-90 – Берковски и Сие": Общо събрание на съдружниците и управителите.

Управление и представителство: Петко Василев Берковски и Васил Петков Берковски

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА

2.1. База за изготвяне на годишния финансов отчет

Финансовият отчет на СД „БЕРКО – 90 – Берковски и Сие" е изготвен в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството и Националните счетоводни стандарти (НСС), приложими в България към 31.12.2017 г.

С Държавен вестник бр. 95 от 08.12.2015 г. е приет нов Закон за счетоводството, който е в сила от 01.01.2016 г. Финансовият отчет и докладът за дейността на дружеството за 2017 г. са съставени по реда на новия Закон за счетоводството.

Оповестените по-долу значими счетоводни политики са прилагани последователно през периодите представени в този финансов отчет.

Счетоводството на дружеството се осъществява и финансовите отчети се съставят в съответствие с основните счетоводни принципи и изискванията на Закона за счетоводството.

Дружеството осъществява счетоводството на основата на документалната обоснованост на стопанските операции и факти, като спазва изискванията за съставяне на документите съгласно действащото законодателство.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципа на историческата цена, модифициран в определени случаи с преоценката на някои активи и пасиви по тяхната справедлива или друга стойност, както това е посочено на съответните места.

Финансовият отчет е изготвен на база принципа за действащо предприятие, който предполага, че дружеството ще продължи дейността си в обозримото бъдеще.

2.2. Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни оценки

Приложението на НСС, изисква от ръководството да направи някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки при изготвяне на годишния финансов отчет и при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите. Всички те се извършват на основата на най-добрата преценка, която е направена от ръководството към датата на изготвянето на финансовия отчет. Действителните резултати биха могли да се различават от представените във финансовия отчет.

2.3. Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация във финансовия отчет за една предходна година. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират и преизчисляват, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.4. Отчетна валута

Съгласно изискванията на българското счетоводно законодателство дружеството води счетоводството и съставя финансовите си отчети в националната валута на Република България – български лев (BGN).

От 01.01.1999 г. по силата на въведения в България валутен борд българският лев е с фиксиран курс към еврото в съотношение BGN 1.95583 : EUR 1.

Всички данни за текуща и предходна година във финансовите отчети се представят в хил.лв.

2.5. Чуждестранна валута

Чуждестранна е всяка друга валута, различна от отчетната валута.

Сделките в чуждестранна валута, с изключение на тези за покупка и продажба на валута, се вписват първоначално в левове, като към сумата на чуждестранната валута се прилага централния курс на Българска народна банка (БНБ) към датата на сделката. Курсовите разлики, възникващи при уреждането на парични позиции или при отчитането на парични позиции по курсове, различни от тези, по които са били заведени първоначално през периода, или са били отчетени в предходни периоди, се отчитат като текущи финансови приходи или текущи финансови разходи за периода, в който са възникнали.

Към 31 декември паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута, се оценяват в български лева като се използва заключителния курс на БНБ.

2.6. Приходи

Приходите в дружеството се признават на база принципа на начисляване и до степента, до която стопанските изгоди се придобиват от дружеството и доколкото приходи могат надеждно да се измерят.Оценяват се по справедливата стойност на полученото или подлежащо на получаване.

Приходите включват справедливата цена на продадените продукция, стоки и услуги, нетно от косвените данъци (данък върху добавената стойност) и предоставените отстъпки и рабати.

Приходът от продажбата на продукция и стоки се признава, когато дружеството е прехвърлило на купувача значителни рискове и изгоди, свързани със собствеността на продукцията и стоките и не запазва участие в управлението или ефективен контрол върху продаваните продукция и стоки.

Приходът от извършените услуги се признава в зависимост от етапа на завършеност на сделката към края на отчетния период, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването й.

Приходите от наеми се признават на линеен принцип за периода на наема.

Приходите от лихвите се признават текущо пропорционално на времевата база, която отчита ефективния доход от актива.

Приходите от дивиденти се признават, когато се установи правото за тяхното получаване.

Приходите от дивиденти в дялове и ценни книжа се представят в ОПР като "приходи от участия".

Към приходите от обичайна дейност за дружеството се отнасят и финансовите приходи.

2.7. Разходи

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост между приходи и разходи.Разходите се оценяват по справедливата стойност на платеното или предстоящо за плащане.

Дружеството отчита текущо разходите за дейността по икономически елементи и след това същите се отнасят по функционално предназначение с цел формиране размера на разходите по направления и дейности.

Към разходите за дейността се отнасят и финансовите разходи, които се състоят от лихвени разходи за периода, включително банкови комисионни и други преки разходи по кредити и банкови гаранции, курсови разлики от валутни операции, разходи по операции с финансови активи и други.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите, за които се отнасят, се изпълняват.

2.8. Нетекущи (Дълготрайни) материални активи

Признаване и оценка

Дружеството отчита като дълготрайни материални активи(ДМА) установимите нефинансови активи с натурално веществена форма, придобити и притежавани от него, които се използват в производствената, търговската и административната дейност и от които се чакат бъдещи икономически ползи.

Стойностният праг, над който активите се признават за ДМА, е определен на 700 лв. и под този праг активите се отчитат като текущ разход.

Първоначалната оценкана ДМА се определя както следва:

За придобити чрезпокупка - Оценката е по цена на придобиване, която включва покупната цена (включително митата и невъзстановимите данъци) и всички преки разходи до въвеждането им в експлоатация.

За създадени в дружеството – Оценката е по себестойност. Не се включват вътрешни печалби, административните и други общи разходи (несвързани пряко с процеса на придобиване).

Последващо оценяване

След първоначално признаване, дълготрайните материални активи сеоценяват по цена на придобиване, намалена с размера на начислените амортизации и евентуалните загуби от обезценки.

Последващи разходи

Последващите разходи по ДМА се капитализират (увеличават стойността им) само в случай, че водят до увеличаване на икономическата изгода от използването на съответния актив, за който са извършени. Всички останали последващи разходи под формата на ремонт и др. се отчитат като текущи разходи в периода, в който са извършени.

Временното извеждане от употреба на дълготрайните материални активи (консервиране) се прилага по отношение на активи, които не се ползват в дейността на дружеството за период, не по-кратък от 12 (дванадесет) месеца.

За периода на консервация на активите не се начислява амортизация.

Към консервация на дълготрайни материални активи се пристъпва на база икономическа обосновка и вземане на решение за консервацията, план с конкретни процедури за осъществяване на консервацията, изискванията, при изпълнението на които ще се осъществи повторното въвеждане на активите в употреба, както и прогноза за осъществяването на тези изисквания.

В края на всеки отчетен период дружеството проверява временно изведените от употреба ДМА за обезценка по реда на СС 36 Обезценка на активи.

Амортизация

Дружеството начислява амортизации на ДМА съгласно полезния живот на отделните активи, определени от ръководството на дружеството за всеки клас активи по линейния метод.

Изготвя се амортизационен план със следните предвидени амортизационни норми:

Административни, производствени, търговски сгради	4%
Машини и оборудване	30%
Транспортни средства	10%, в т.ч. автомобили – 25%
Компютърно оборудване иGSM	50%
Обзавеждане и други активи	15%
ДМА с ограничен срок на ползване	АН, съответстваща на срока на ползване

В амортизационния план се водят и напълно амортизирани активи до момента на прекратяване на тяхната употреба.

Срок на годност

Първоначално полезния срок на ДМА се определя въз основа на документацията, предоставена от производителя за нормалната експлоатационна продължителност на актива. При липса на подобна информация ръководството на дружеството определя полезния живот на ДМА, използвайки данни за полезния срок на сходни активи.

Полезния живот на ДМА се преразглежда в края на годината като се отчитат направените ремонти и подобрения по актива, както и технологичните промени и промените, настъпили на пазара за съответните активи. Ако очакванията се различават значително от предишни оценки, амортизационните отчисления за текущия и бъдещите отчетни периоди се коригират. Промените се отразяват хронологично в инвентарните книги. За значителни се приемат очакванията в промяна на полезния срок на годност, които се различават повече от 10 % от предишни оценки.

Остатъчна стойност

Дружеството приема, че остатъчната стойност е незначителна, когато нейната оценка е по-малка от 5 % от стойността при първоначалното признаване на актива. В този случай за остатъчна стойност се записва нула.

Амортизационната политика се спазва най-малко през един отчетен период. Дружеството преразглежда амортизационната си политика към началото на всеки отчетен период.

Преглед за обезценка

Балансовите стойности на ДМА подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то

последната се коригира до възстановимата стойност. Последната е по-високата между нетната им продажна цена и стойността им в употреба. В случаите, когато не е възможно да се определи нетната продажна цена на даден актив, стойността му в употреба се приема за възстановима стойност. Ако няма доказателства, че стойността в употреба надхвърля нетната продажна цена на даден актив, последната се приема за негова възстановима стойност.

Възстановимата стойност се определя за всеки актив поотделно. Изключения се допускат за активи, при чието използване не се пораждат разграничими парични постъпления.

Загубата от обезценка на актив се признава веднага като текущ разход за дейността.

Ако след извършена обезценка на актив неговата възстановима стойност превиши балансовата му стойност, се отразява възстановяване на загубата от обезценка - като текущ приход от дейността - до размера на предходната обезценка, която е била отразена като текущ разход за дейността.

При обезценка на активи, за които е създаден резерв от последваща оценка, загубата от обезценката се отразява в намаление на този резерв, а когато го надвишава, разликата се признава като текущ разход. Възстановяване на загуба от обезценка не се допуска, когато през предходни периоди с тази загуба е намален преоценъчния резерв. Възстановяване се допуска, само когато тази загуба е отчетена през предходни периоди като текущ разход.

2.9. Нематериални активи

Признаване и оценка

Дружеството счита като нематериални активи (НМА) нефинансови ресурси без материален характер, придобити и контролирани от него, от които се чакат бъдещи икономически ползи за повече от един отчетен период.

Стойностният праг, над който активите се признават за НМА, е определен на 700 лв. и под този праг активите се отчитат като текущ разход.

Разграничимите съставни части на тези активи, които отговарят поотделно на критериите за НМА се признават и отчитат като такива.

При първоначално придобиване НМА се оценяват по цена на придобиване, която включва покупната цена и всички разходи по доставката и инсталирането им. Разходите за обучение на персонала за работа с програмните продукти, както и административните и други общи разходи не се включват в първоначалната оценка.

След първоначалното признаване НМА се оценяват по цена на придобиване, намалена с начислената амортизация и евентуално с натрупаните загуби от обезценки. В края на всеки отчетен период се прави преглед за бъдещите изгоди от НМА.

Представяне

Нематериалните активи се класифицират и представят във финансовия отчет в следните групи: права за индустриална собственост, права върху интелектуална собственост, концесионни права, технологични права, нематериални активи в процес на развитие и други НМА.

Последващи разходи

Последващите разходи за поддържане на първоначално установената ефективност на НМА се отчитат като текущи разходи.

Разходите, които могат да бъдат надлежно измерени и отнесени към определени НМА се капитализират (увеличават стойността на НМА или се отчитат като отделен НМА) само в случай, че водят до увеличаване на очакваните изгоди и се третират като разходи за усъвършенстване.

Временното извеждане от употреба на НМА (за усъвършенстване или консервиране) се прилага по отношение на активи, които не се ползват в дейността на дружеството за период, не по-кратък от 12 (дванадесет) месеца или се нуждаят от съществено усъвършенстване.

За периода на консервация на НМА не се начислява амортизация. Те не се отписват от състава на активите на дружеството. Разходите във връзка с извеждането им от употреба се отчитат като текущи разходи за периода, в който са възникнали.

Към консервация на НМА се пристъпва на база икономическа обосновка и вземане на решение за усъвършенстване или консервация, план с конкретни процедури, изискванията, при изпълнението на които ще се осъществи повторното въвеждане на активите в употреба, както и прогноза за осъществяването на тези изисквания.

В края на всеки отчетен период дружеството проверява временно изведените от употреба НМА за обезценка по реда на СС 36 Обезценка на активи.

Амортизация

Дружеството начислява амортизации на НМА съгласно очакваната икономическа изгода на отделните активи, като се прилага линейния метод.

Изготвя се амортизационен план със следните предвидени амортизационни норми:

Програмни продукти и софтуер	50%
Други НМА	15%
НМА с ограничен срок на ползване	АН, съответстваща на срока на ползване

В амортизационния план се водят и напълно амортизирани активи до момента на прекратяване на тяхната употреба.

Полезния живот на НМА се преразглежда в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването им, същият се коригира перспективно. За значителни се приемат очакванията в промяна на полезния срок на годност, които се различават повече от 10 % от предишни оценки.

Остатъчна стойност

Дружеството приема, че остатъчната стойност е незначителна, когато нейната оценка е по-малка от 5 % от стойността при първоначалното признаване на актива. В този случай за остатъчна стойност се записва нула.

Амортизационната политика се спазва най-малко през един отчетен период. Дружеството преразглежда амортизационната си политика към началото на всеки отчетен период.

Преглед за обезценка

Балансовите стойности на НМА подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Прилагат се правилата за ДМА.

2.10.Инвестиционни имоти

Инвестиционни имоти са имоти (земи и сгради), държани с цел получаване на приходи от отдаване под наем или за увеличение стойността на капитала, или и за двете.

Дружеството класифицира имотите според предполагаемото им предназначение като:

- Ползвани за дейността имоти – отчитат се като ДМА по реда на СС 16;
- Имоти за продажба – отчитат се като МЗ по реда на СС 2, в случай на незавършено производство по реда на СС 11;
- Инвестиционни имоти – отчитат се като дългосрочни финансови активи по реда на СС 40.

При промяна на предназначението на имота, всеки един може да бъде прекласифициран в друг, като при отчитането се прилагат правилата на съответните счетоводни стандарти.

Първоначалната оценка на инвестиционните имоти се извършва по историческа цена.В първоначалната оценка се включват, т.е. не се отчитат отделно, всички трайно прикрепени ДМА, без които инвестиционният имот не би могъл да осъществява предназначението си (като например асансьори, климатици, тръбопроводи, шахти, кабели, противопожарни инсталации, обзавеждане и инвентар и др.).

Последващите разходи, свързани с инвестиционните имоти се капитализират (увеличават стойността им) само в случай, че водят до увеличаване на очакваните икономически изгоди спрямо първоначално предвидените. Всички останали последващи разходи под формата на ремонти и др. се отчитат като текущи разходи за периода, през който са извършени.

При последващо оценяване на инвестиционните имоти, предприятието прилага модела на цената на придобиване.

Инвестиционните имоти се отписват от годишния финансов отчет, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на „инвестиционните имоти" се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на

продажбата. Те се посочват нетно, като печалба/загуба от продажба на нетекущи активи на лицевата страна на ОПР.

2.11. Инвестиции в дъщерни и асоциирани предприятия

Дъщерни предприятия са всички предприятия, в които дружеството притежава повече от половината от акциите с право на глас и/или дялове, и върху чиято дейност може да упражнява контрол.

Дългосрочните инвестиции в дъщерни предприятия се отчитат по себестойност (цена на придобиване) на инвестицията.

Асоциирани предприятия са всички предприятия, в които дружеството притежава между 20% и 50% от акциите с право на глас и/или дялове или упражнява значително влияние, а не контрол.

Инвестициите в асоциирани предприятия се отчитат по себестойност (цена на придобиване) на инвестицията.

Себестойността представлява справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията.

Притежаваните от дружеството инвестиции в дъщерни и асоциирани предприятия подлежат на преглед и обезценка. При установяване на условия за обезценка, същата се признава в ОПР.

Във финансовите си отчети дружеството отчита инвестициите в дъщерни и асоциирани предприятия по себестойност (цена на придобиване), намалена с натрупаните загуби от обезценка.

Инвестициите се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях на други лица при настъпването на правните основания за това и по този начин се загубва контрола, съответно значителното влияние върху стопанските изгоди от инвестициите.

Когато дружеството стане част от група и е инвеститор в асоциирано предприятие, инвестицията в асоциираното предприятие се отчита в консолидирания финансов отчет по метода на собствения капитал.

2.12. Финансови активи на разположение за продажба

Финансови активи на разположение за продажба са с характер на участия в капиталите на други предприятия, в които дружеството не упражнява значително влияние или контрол върху дейността им.

Първоначално дългосрочните инвестиции на разположение за продажба (представляващи малцинствено участие в капитала на предприятието – емитент), се признават по цена на придобиване. Цената на придобиване е справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително разходите за придобиване на инвестицията.

Ефектите от последващата преоценка до справедливата стойност на дългосрочните инвестиции на разположение за продажба се отчитат като текущи финансови приходи или разходи.

2.13. Дялове в смесени предприятия

Смесеното предприятие се основава на договорно взаимоотношение, по силата на което две или повече страни се заемат със стопанска дейност, която подлежи на съвместен контрол. Смесеното предприятие може да бъде: съвместно контролирана дейност, съвместно контролирани активи и съвместно контролирана стопанска единица.

2.13.1.Когато дружеството е съдружник в смесено предприятие

В този случайдружеството споделя съвместния контрол върху смесеното предприятие.

Съвместно контролирани дейности

Съвместно контролираната дейност се базира на експлоатацията на активи и други ресурси на съдружниците, като същата не представлява обособена стопанска единица, която да е отделна от самите съдружници.

Когато дружеството е съдружник в съвместно контролирана дейност, отчита и отразява във финансовите си отчети:

- Контролираните от него активи и поетите от него задължения;

- Направените от него разходи и собствения си дял в приходите от продажбите на продукцията, стоките и услугите, произвеждани от смесеното предприятие;

За целите на съвместно контролираната дейност не се води отделно счетоводство и не се изготвя отделен финансов отчет. С цел оценяване ефективността от смесеното предприятие, съдружниците за свои цели определят вида на отчетите, които следва да се изготвят и информацията, която те следва да съдържат.

Съвместно контролирани активи

Съвместно контролираните активи се базират на съвместен контрол, а често и на съвместна собственост върху един или повече от активите, внесени в смесеното предприятие или придобити специално за него.

Когато дружеството е съдружник в такова смесено предприятие, базирано на съвместно контролирани активи отчита и отразява във финансовите си отчети:

- Своя дял в съвместно контролираните активи, класифицирани според естеството на активите, а не като инвестиция;
- Своя дял от понесените пасиви при финансиране на собствения му дял;
- Своя дял от пасивите, понесени съвместно с другите съдружници във връзка със смесеното предприятие;
- Какъвто и да е приход от продажбата на този дял от продукцията заедно със своя дял в разходите, направени от смесеното предприятие;
- Каквито и да е разходи, свързани със собствения му дял в смесеното предприятие.

Съвместно контролирани стопански единици

Съвместно контролираната стопанска единица е самостоятелно създадено, обособено предприятие, в което всеки от съдружниците има дял. Такава единица действа по същия начин като всички останали предприятия, но с тази разлика, че договорното взаимоотношение между съдружниците установява съвместен контрол върху дейността му.

Когато дружеството съдружник в съвместно контролирано предприятие, в индивидуалния си финансов отчет отчита участието си в него като инвестиция по себестойностния метод.

Когато предприятието - съдружник в съвместно контролираното предприятие стане част от група и поне един от останалите съдружници не е предприятие от групата, в консолидирания финансов отчет участието се отчита по метода на пропорционалната консолидация.

За целите на съставяне на консолидирания финансов отчет, дружеството като съдружник в съвместно контролираната стопанска единица използва следния начин за консолидиране: обединява ред по ред своя дял във всеки отделен актив, пасив, приход или разход на съвместно контролираната стопанска единица със сходни позиции от индивидуалния си финансов отчет.

2.13.2.Когато дружеството е инвеститор в смесено предприятие

В този случай, дружеството не споделя съвместния контрол върху смесеното предприятие. В своя финансов отчет дружеството отчита дяловото си участие в смесеното предприятие като финансов инструмент. Когато това участие има значително влияние в смесеното предприятие – като инвестиция в асоциирано предприятие.

2.14. Стоково-материални запаси

Стоково-материални запаси са текущи (краткотрайни) материални активи под формата на:

- материали, придобити главно чрез покупка и предназначени основно за влагане в производствения процес с цел произвеждане на продукция или услуги, или са обект на преки продажби, когато това се прецени от предприятието;
- продукция, създадена в резултат на производствен процес в предприятието и предназначена за продажба;
- стоки, придобити главно чрез покупка и предназначени за продажба;
- незавършено производство, представляващо съвкупност от разходи, от които се очаква да се произведе продукция;
- инвестиция в материален запас - материални активи, придобити за инвестиционни цели, а не за ползване.

Стоково-материалните запаси се оценяват по по-ниската от доставната стойност и нетната реализируема стойност. Разликата се отчита като други текущи разходи за дейността.

Доставната стойност включва сумата от всички разходи по закупуването, преработката, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до сегашното състояние и местоположение.

Разходите за закупуване включват покупната цена, вносните мита и такси, невъзстановимите данъци и акцизи, разходите по доставката и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите и стоките в готов за тяхното използване вид.

Разходите за преработка включват разходите, пряко свързани с произвежданите продукти и систематично начисляваните постоянни и променливи общопроизводствени разходи.

Нетната реализируема стойност е предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с необходимите разходи за завършване на производствения цикъл и разходите, необходими за осъществяване на продажбата.

Потреблението на стоково-материалните запаси се оценява по метода: Средно-претеглена стойност.

В края на отчетния период, ако отчетната стойност на стоково-материалните запаси е по-висока от нетната реализируема стойност, тя се намалява до размера на нетната реализируема стойност. Намалението се отчита като други текущи разходи.

За всеки следващ период се прави нова оценка на нетната реализируема стойност. Когато условията, довели до снижаване стойността на стоково-материалните запаси вече не са налице, предприема се увеличение, което не може да превишава стойността на стоково-материалните запаси, която те са имали преди намалението. Възстановяването изцяло или частично на предишното намаление на отчетната стойност се отчита като увеличение на стойността на съответните стоково-материални запаси и като други текущи приходи.

Себестойността на продукцията включва:

- преки разходи (например основни материали, трудови възнаграждения и осигуровки на пряко заетите в производството лица и др.);
- постоянни общопроизводствени разходи (например амортизации, наеми, застраховки и др.);
- променливи общопроизводствени разходи (например външни услуги, канцеларски материали и консумативи, трудови възнаграждения и осигуровки и др.)

Разпределението на общопроизводствените разходи се извършва на базата на преките разходи за съответния вид продукция.

При производство на взаимносвързана продукция разпределението на общопроизводствените разходи между основните продукти се извършва на базата на относителния дял на справедливата стойност на всеки продукт в общата справедлива стойност на продукцията. Страничните продукти се оценяват по нетната реализируема стойност, която се отчислява от стойността на основния продукт.

При калкулиране на себестойността дружеството прилага метода на разпределение на разходите по отделни калкулационни обекти.

Разходи, които не се включват в себестойността на произведената продукция и се отчитат като текущи за периода са:

- количества материали, труд и други производствени разходи извън нормалните граници;
- разходи за съхранение в склад;
- административни разходи;
- разходи по продажбите;

Себестойност на предоставените услуги

Дотолкова, доколкото при предоставянето на услуги се ползват стоково-материални запаси, то те се включват в себестойността на услугите. Себестойността се състои главно от разходите за труд и другите разходи за персонала, зает в предоставянето на услугата, включително служителите, изпълняващи надзорна дейност, и съответната част от общите разходи за тях. Трудът и други разходи, свързани с продажбите и общия административен персонал, не се включват, а се признават за разходи в периода, в който са възникнали.

При продажба на стоково-материални запаси, балансовата им сума се признава като разход през периода, през който съответният приход е признат.

Някои стоково-материални запаси могат да бъдат отнесени по сметките на други активи, като например стоково-материални запаси, които се използват като компонент на създадените от самото дружество собствени сгради, съоръжения и оборудване. Стоково-материалните запаси, отнесени към друг актив, се признават за разход в продължение полезния живот на актива.

2.15. Кредити и вземания

Като кредити и вземания, възникнали първоначално в дружеството, се класифицират вземания, възникнали от директно предоставяне на стоки, услуги, пари или парични еквиваленти на дебитори.

Когато предоставянето на пари, стоки или услуги на дадени дебитори е с намерение получените финансови активи да бъдат продадени незабавно или в близко бъдеще, те се класифицират като финансови активи, държани за търгуване.

Първоначално вземанията и кредитите се оценяват по цена на придобиване.

След първоначалното признаване кредитите и вземанията от клиенти и доставчици се отчитат по себестойност.

Вземанията в левове се оценяват по стойността на тяхното възникване и се намаляват със стойността на признатата обезценка за трудносъбираеми и несъбираеми вземания.

Вземанията в чуждестранна валута се отчитат в левове, като се прилага централния курс на датата на сделката, а към 31 декември на текущата година се оценяват по заключителния курс на БНБ.

Предоставените кредити се отчитат по себестойност (номинална стойност), която се приема за справедлива стойност на предоставеното по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в ОПР като финансови приходи (лихви) или разходи през периода, за който е предоставен кредита.

Данъците за възстановяване се оценяват по оригиналния размер на сумата на вземането.

Другите вземания се оценяват по себестойност.

Като краткосрочни (текущи) се класифицират кредити и вземания, които са:

- без фиксиран падеж;
- с фиксиран падеж и остатъчен срок до падежа до една година от датата на финансовия отчет;

Лихвоносните кредити се класифицират като текущи, освен за частта от тях, която ще бъде уредена в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

Преглед на вземанията за обезценка се извършва от ръководството на дружеството в края на всеки отчетен периоди ако има индикации за обезценка, загубите се начисляват като текущ разход. Приблизителната оценка за загуби от съмнителни, трудносъбираеми и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или част от нея съществува висока несигурност. Към всяко едно вземане се подхожда индивидуално като се прилагат съотносими критерии за оценка на събираемостта. Несъбираемите вземания се отписват, когато правните основания за това настъпят. Обезценката на вземанията се начислява чрез съответна кореспондентска коригиращ счетоводна сметка за всеки вид вземане и се отразява в статията "обезценка на активи" на лицевата страна на ОПР.

2.16. Парични средства

Паричните средства са краткосрочни финансови активи под формата на парични наличности и парични еквиваленти.

Паричните наличности включват парични средства в брой и в банки, съответно в лева и във валута.

Паричните еквиваленти са краткосрочни, лесно обратими, високоликвидни вложения, които съдържат незначителен риск от промяна в стойността им.

Паричните средства се оценяват по тяхната номинална стойност. Паричните средства в чуждестранна валута при закупуване се оценяват по валутния курс на придобиване, а към 31 декември на текущата година по заключителния курс на БНБ.

2.17. Собствен капитал

Изменението в собствения капитал на предприятието между датите на два счетоводни баланса отразява увеличението или намалението в неговите нетни активи през периода. Освен промените в резултат на операции със собственика (увеличение на капитала, разпределение на дивиденти и други), изменението в собствения капитал през периода представя общата сума на печалбите или загубите през този период, независимо от това дали те са признати в отчета за приходите и разходите или директно в собствения капитал.

2.17.1. Основен капитал

Дружеството е капиталово и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер основен капитал, който да служи като обезпечение на кредиторите на дружеството за изпълнение на техните вземания към него.

Основният капитал на дружеството се представя по неговата номинална стойност, съгласно съдебно решение за регистрация.

2.17.2. Резерви

Законови резерви

Съгласно изискванията на Търговския закон и Дружествения договор, Дружеството не е длъжно да формира фонд „Резервен".

Други резерви

Като други резерви се отразяват резервите, формирани от разпределението на балансовата печалба на дружеството.

2.17.3. Финансови резултати

Натрупани печалби и загуби от минали години

Същите се посочват в счетоводния баланс отделно от другите статии като неразпределена печалба, съответно непокрита загуба от минали години.

Текущ финансов резултат

Признатите за отчетния период приходи и разходи се включват в отчета за приходите и разходите при определяне на печалбата или загубата за отчетния период, освен ако счетоводен стандарт изисква или позволява друго.

Печалбата или загубата за отчетния период включва печалбата или загубата от обичайната дейност.

2.18. Задължения

Задълженията се отчитат по историческа цена, която се приема за справедливата стойност на сделката и която ще бъде платена в бъдеще за получените стоки и услуги, фактурирани или не на дружеството.

Задълженията в левове се оценяват по стойността на тяхното възникване.

Задълженията в чуждестранна валута се отчитат в левове, като се прилага централния курс на датата на сделката, а към 31 декември на текущата година се оценяват по заключителния курс на БНБ.

Получените заеми първоначално се отчитат по себестойност, която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в ОПР като приходи (разходи)от лихви през периода, за който е получен заема.

След първоначалното признаване задълженията се отчитат по себестойност.

Като краткосрочни (текущи) се класифицират задължения, които са:

- без фиксиран падеж;
- с фиксиран падеж и остатъчен срок до падежа до една година от датата на финансовия отчет.

Като дългосрочни (нетекущи) се класифицират задълженията, които са с фиксиран падеж и остатъчен срок до падежа над една година от датата на съставяне на финансовия отчет.

Лихвоносните заеми се класифицират като текущи, освен за частта от тях, която ще бъде уредена в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

2.19.Данъчни задължения

Текущи данъчни задължения са задълженията на Дружеството във връзка с прилагането на данъчното законодателство. Същите във финансовия отчет се представят по стойности в съответствие с правилата на съответния данъчен закон за определяне на стойността на всеки вид данък.

2.20. Данъци върху печалбата

Данъкът върху печалбата за годината включва текущ и отсрочен данък. Съгласно българското данъчно законодателство дружеството дължи корпоративен данък при данъчна ставка за 2017 г.10% (2016 г.: 10%). Данъчната основа за определяне на корпоративния данък е данъчната печалба.

Данъчната печалба/загуба е печалбата/загубата за периода, определена съгласно установените от действащото данъчно законодателство правила, на основата на която се определя размерът на дължимите (възстановимите) данъци. Данъчната печалба/загуба се определя и декларира с годишната данъчна декларация за съответния период.

Разходът за данък представлява сумата от текущия данък от печалбата, измененията на активите и пасивите по отсрочени данъци и преизчисленията, признати през текущия период на текущи данъци от печалбата за предходни периоди.

Текущ данък е сумата на данъка, който трябва да се плати върху данъчната печалба за периода, въз основа на ефективната данъчна ставка към датата на изготвяне на баланса. Текущият данък от печалбата се представя в ОПР като разход за данъци от печалбата за периода, с който се намалява счетоводната печалба или се увеличава счетоводната загуба.

Отсрочен данък се начислява по балансовия метод за всички временни разлики, явяващи се между данъчната основа на активите и пасивите и балансовата им стойност във финансовите отчети.

Активи по отсрочени данъци са сумите на данъците от печалбата, възстановими в бъдещи периоди, по отношение на намаляемите временни разлики, данъчни загуби и данъчен кредит.

Пасиви по отсрочени данъци са сумите на дължимите данъци от печалбата, платими в бъдещи периоди, по отношение на облагаеми временни разлики.

Активи по отсрочени данъци се признават до степента, до която е вероятно да има бъдеща облагаема печалба, срещу която да могат да се използват намаляемите временни разлики, данъчната загуба или данъчния кредит.

При признаването на отсрочените данъчни активи се взема предвид вероятността отделните разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на дружеството да генерира достатъчно облагаема печалба.

Пасиви по отсрочени данъци се признават задължително по отношение на всички облагаеми временни разлики.

Активите и пасивите по отсрочени данъци се оценяват по данъчни ставки, които се очаква да се прилагат за периода, през който активите или пасивите ще се реализират на база данъчните закони, които са в сила.

Активите и пасивите по отсрочени данъци се представят в счетоводния баланс на нетна база, отделно от другите активи и пасиви. Същите не се компенсират в консолидираните отчети.

Измененията на активите и пасивите по отсрочени данъци, освен в случаите когато са дебитирани или кредитирани директно в собствения капитал, се представят във финансовия отчет като разход за данъци от печалбата.

Промяната в сумата на активите и пасивите по отсрочени данъци, които са дебитирани или кредитирани директно в собствения капитал, се отчита в същата балансова статия.

2.21. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудовото законодателство

Задълженията към персонала и осигурителните организации са задължения на предприятието по повод на минал труд, положен от наетия персонал и съответните осигурителни вноски, които се изискват от законодателството. Съгласно изискванията на СС 19, те включват и начислените краткосрочни доходи на персонала с произход неползвани отпуски на персонала и начислените на база на действащите ставки за осигуряване, осигурителни вноски върху тези доходи.

Пенсионни и други задължения

Съгласно българското законодателство дружеството е задължено да плаща вноски във фондовете за социално и здравно осигуряване. Размерът на вноските се определя от Кодекса за социалното осигуряване и Закона за здравното осигуряване – въз основа на доходите за периода. Трудовите отношения между работниците и служителите и дружеството, в качеството му на работодател, се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за фонд „Пенсии", допълнително задължително пенсионно осигуряване , фонд "Общо заболяване и майчинство", фонд „Безработица", Фонд „Трудова злополука и професионална болест" и Здравно осигуряване.

Размерите на осигурителните вноси се утвърждават със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съотношение, което е определено в КСО.

Краткосрочни доходи на персонала

Краткосрочните доходи на персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми за уреждане в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в ОПР в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удръжки) в размер на недисконтираната им сума.

Дължимите от дружеството вноски по социално и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващи се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи на персонала

Съгласно Кодекса на труда, работодателя е задължен да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Дружеството няма програми за дългосрочни доходи на персонала. При възникване на обстоятелство като пенсиониране, дружеството прилага законовите норми, визиращи неговите задължения към персонала за изплащане на съответните обезщетения и суми, които се признават като разходи и задължения в периода на събитието.

Доходи при напускане

Съгласно Кодекса на труда работодателят има задължение за изплащане на обезщетения при прекратяване на трудов договор.

Дружеството признава доходите, начислени при напускане на персонала, като задължение и разход.

След изплащането на тези доходи за работодателя не произтичат други задължения към работниците и служителите.

2.22. Лизингови договори

Лизинговият договор е споразумение, по силата на което наемодателят предоставя на наемателя срещу еднократно плащане или серия от плащания (наем) правото на ползване на определен актив за договорен срок.

Класификацията на лизинговите договори се осъществява в началото на лизинга на базата на критерии. При промяна на условията на лизинговия договор, които водят до промяна на критериите, се извършва нова класификация на лизинговите договори.

Разграничаването между финансов лизинг и експлоатационен лизинг при тяхното текущо отразяване и периодично представяне във финансовите отчети се извършва в съответствие с принципа "предимство на съдържанието пред формата".

Финансов лизинг

Лизингополучател

Лизинг на имоти, машини, оборудване, транспортни средства и др., при който дружеството реално носи всички рискове и облаги, произтичащи от правото на собственост, се класифицира като финансов лизинг. Всяко лизингово плащане се разпределя между задължението и финансовите разходи, така че лизинговото задължение да намалява с постоянен темп. Лихвените разходи се включват в отчета за приходите и разходите като разходи от лихви на база ефективен лихвен процент. Придобитите по договори за финансов лизинг активи се амортизират на база полезния живот на актива.

Оперативен лизинг

Лизингополучател

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив се класифицира като оперативен лизинг. Поради това активът не се включва в счетоводния баланс на лизингополучателя.

Плащанията във връзка с оперативния лизинг се признават като разходи в ОПР на база линеен метод за периода на лизинга.

Лизингодател

Наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив.

Приходът от наеми от оперативен лизинг се признава на базата на линейния метод в продължение на срока на съответния лизинг.

При отчитането на лизинговите договори се съблюдават изискванията на СС17.

2.23. Договори за строителство. Отчитане на дългосрочни договори за услуги

Договорът за строителство е договор за създаване (построяване) на актив или съвкупност от активи, които представляват един обект.

Приходите по договори за строителство включват:

- първоначалната сума на прихода, определена в договора;
- сумата за допълнителните работи, извършени вследствие на допълнителни изменения в обема на договорените работи, изплащането на искове и материални стимули дотолкова, доколкото е вероятно те да доведат до реализиране на приходи и те могат да бъдат надеждно измерени.

В отчетените приходи се включват гаранционните суми за поети ангажименти за качество, които се задържат от възложителя до изтичане на гаранционния срок.

Разходите по договорите за строителство включват: разходи, които са свързани пряко с конкретния договор: разходи за труд на обекта, включително обектов надзор; разходи за материали, използвани при строителството; амортизация на машините, оборудването и съоръженията, използвани по договора; разходи за придвижването на машините, оборудването, съоръженията и материалите до и от площадката на изпълнение на договора; разходи за наемане на машини, оборудване и съоръжения; разходи за проектиране и техническа помощ, които са пряко свързани с договора; приблизителни разходи за работи по извършването на корекции и работи по гаранционната поддръжка, включително очакваните гаранционни разходи; искове от трети страни и други.

Признаване на приходите и разходите по договора

Когато резултатът от един договор за строителство може да бъде надеждно предвиден, приходите и разходите, свързани с него, се признават за приходи и разходи чрез съпоставяне на етапа на изпълнение на договорната дейност спрямо датата на съставяне на финансовия отчет.

Приходите по договора съответстват на разходите по договора, направени на етапа на завършването, което води до отразяване на приходи, разходи и печалба, които могат да се отнесат към частта от завършената работа.

Признаването на приходите и разходите става чрез отнасяне към етап на завършване на договора по метода "дял на завършеното строителство".

Етапът на изпълнение на договора се определя по метода: частта на натуралното изпълнение на работата по договора, съгласно Акт обр.19 (Сертификат). Междинните плащания и получените аванси не се използват като измерител на извършената работа по договора. Авансите представляват получени суми и се отчитат като задължение.

Всяко очаквано превишение на общата сума на разходите по договора спрямо общата сума на приходите по договора се признава незабавно като текущ разход и се представя в счетоводния баланс като провизия.

Когато има вероятност общата сума на разходите по договора да превишава общата сума на приходите по договора, очакваните загуби се признават като други разходи за дейността.

2.24. Правителствени дарения и правителствени помощи

Дарение от публични институции се признава първоначално като отсрочен доход (финансиране), когато е налице разумна сигурност, че то ще бъде получено от дружеството, и че последното е спазило и спазва условията и изискванията по дарението.

Дарение от публични институции, свързано с компенсиране на направени разходи, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за същия период, през който са признати разходите.

Дарение от публични институции, свързано с компенсиране на инвестиционни разходи за придобиване на актив, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за целия период на полезен живот на актива, обичайно в размера на признатата в разходите амортизация.

Когато се даряват неамортизируеми активи, дарението се отчита като приход на определена база, свързана с условията на дарението, като срокът за признаване на приходите не може да бъде по-дълъг от 20 години.

Преотстъпеният корпоративен данък и намалението на корпоративния данък по смисъла на Закона за корпоративното подоходно облагане се отчита като резерв.

Правителствени дарения, получени под формата на прехвърляне на непарични активи, се оценяват по справедливата им стойност.

При отчитане на получени в дружеството дарения от трети лица се прилагат правилата за отчитане на дарения от публични институции.

2.25. Финансови инструменти

2.25.1. Финансови активи

Дружеството класифицира своите финансови активи в следните категории: „заеми (кредити) и вземания" и „ активи на разположение за продажба". Класификацията е в зависимост от същността и целите (предназначението) на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на дружеството към датата на първоначалното им признаване в счетоводния баланс.

При първоначално признаване на финансовия актив, дружеството ги признава по справедливата им стойност, плюс разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването или издаването на финансовия актив.

Финансовите активи се отписват от счетоводния баланс на дружеството, когато правата за получаване на парични средства от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и дружеството е прехвърлило съществената част от рисковете и ползите от собствеността на актива. Ако дружеството продължава да държи съществената част от рисковете и ползите, асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, то продължава да признава актива в счетоводния баланс, но признава също и обезпечено задължение (заем)за получените средства.

Кредити и вземания

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Кредитите се оценяват в счетоводния баланс по

себестойност. Вземанията се представят и отчитат по стойността на тяхното възникване, намалена с размера на обезценката на несъбираемите суми. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в обичаен оперативен цикъл на дружеството, а останалите – като нетекущи.

Тази група финансови активи включва: предоставени заеми, търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица, парични средства и парични еквиваленти. Лихвеният доход по кредитите се представя като финансов приход в ОПР.

В края на отчетния период дружеството оценява дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, налагащи обезценка на вземанията.

Финансови активи на разположение за продажба

Финансовите активи на разположение за продажба са недеривативни активи, които са придобити с такава цел или не са класифицирани в друга група. Обичайно те представляват акции или дялове в други дружества, придобити с инвестиционна цел и се включват към нетекущите активи, освен ако намерението на дружеството е да ги продава в рамките на следващите 12 месеца и активно търси купувач.

Финансовите активи на разположение за продажба се оценяват по:

- ***справедлива стойност*** – за дружества, чиито книжа са борсово котирани. Справедливата стойност на тези активи се определя чрез прилагане на борсовата цена на най-скорошната сделка, при условие, че не е имало значителна промяна в икономическите условия в периода между датата на сделката и отчетната дата, или
- ***цена на придобиване*** – за дружествата от затворен тип, за които е трудно да се намерят данни за аналогови пазарни сделки.

Разликите от промените в оценките на финансовите активи, отчитани по справедлива стойност се отчитат като текущи финансови приходи или разходи.

Дивиденти по акции и дялове, класифицирани като финансови активи на разположение за продажба, се признават и отчитат в ОПР, когато се установи правото на дружеството да получи плащане.

Притежаваните инвестиции на разположение за продажба се преглеждат към края на всеки отчетен период, дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, че за отделен финансов актив или група активи има обезценка. Те се обезценяват, ако балансовата стойност е по-висока от очакваната им възстановима стойност. Сумата на признатата загуба от обезценка е равна на разликата между цената на придобиване и текущата справедлива стойност.

2.25.2. Финансови пасиви и инструменти на собствения капитал

Дружеството класифицира дългови инструменти и инструменти на собствения капитал или като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договор със съответния контрагент относно тези инструменти.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват заеми (кредити), задължения към доставчици и други контрагенти. Дружеството признава финансовия пасив в своя счетоводен баланс единствено когато стане страна в договорните условия на инструмента.

При първоначалното признаване на финансовите пасиви, дружеството ги признава по справедливата им стойност, плюс разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването или издаването на финансовия пасив. След първоначално признаване дружеството оценява заемите (кредитите) по амортизирана стойност с използване на ефективния лихвен процент.

2.26. Значими счетоводни приблизителни оценка и преценки

Полезен живот на дълготрайните активи

Ръководството на дружеството определя очаквания полезен живот и амортизационните норми, прилагани при начисляване на разходите за амортизации, свързани с притежаваните

дълготрайни активи. Тази приблизителна оценка се базира на проекция на жизнения цикъл на активите. Тя може да се промени в значителна степен в резултат на промени на пазарната среда и други фактори.

Обезценка на активи

Дълготрайните активи се преразглеждат за наличие на обезценка, когато са налице събития или има промяна в обстоятелствата, подсказващи, че балансовата стойност на активите не е възстановима. За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност надхвърля възстановимата. Възстановимата стойност е по-високата от нетната продажна стойност и стойността в употреба. За да се определи стойността в употреба, активите се групират в най-малките възможни разграничими единици, генериращи парични потоци.

Обезценка на вземания

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави към датата на всеки отчет, на индивидуална база. Вземанията, при които са констатирани трудности при тяхното събиране, подлежат на анализ за определяне на частта от тях, която е реално събираема, а останалата част до номинала на съответното вземане се признава в ОПР като загуба от обезценка на текущи активи.

След 360 дни закъснение вече се счита, че може да има индикатори за обезценка. При обезценка на вземанията се прилага индивидуален подход. При преценката на събираемостта на вземанията, ръководството прави анализ на цялата експозиция от всеки контрагент с оглед установяване на реалната възможност за събирането им, а не само на ниво просрочени индивидуални вземания от контрагента. При установяване на висока несигурност относно събираемостта на дадено вземане (група вземания) се прави преценка каква част от него (тях) е обезпечена (залог, ипотека, поръчителства, банкова гаранция и др.) и по този начин е гарантирана събираемостта им (чрез бъдещо възможно реализиране на обезпечението или плащане от поръчител). Вземанията или частта от тях, за които ръководството преценява, че съществува много висока несигурност за събирането им и не са обезпечени, независимо от просрочието, се обезценяват на 100%.

Обезценки на активи се извършват съгласно изискванията на СС32 и СС36, регламентиращи отчитането на обезценка на различните видове активи.

Съгласно СС 36, когато възстановимата стойност на актива спадне под балансовата (преносната) стойност на актива, дружеството отразява намаление на балансовата стойност до размера на възстановимата му стойност. Намалението се третира като загуба от обезценка. Загубата от обезценка на актив се признава веднага като текущ разход за дейността. Ако след извършена обезценка на актив неговата възстановима стойност превиши балансовата му стойност, се отразява възстановяване на загубата от обезценка - като текущ приход от дейността - до размера на предходната обезценка, която е била отразена като текущ разход за дейността.

Провизии

Провизия се признава в баланса и като текущ разход, когато дружеството има правно или конструктивно задължение в резултат на минало събитие и има вероятност за покриването й да бъде необходим определен изходящ поток, съдържащ икономически ползи. Провизията е реално съществуващо задължение на предприятието към датата на финансовия отчет, за което сумата или времето на погасяване са несигурни, неопределими с точност.

За признаването й се прилага най-добрата и надеждна приблизителна оценка на разходите, необходими за покриване на текущото задължение към датата на баланса, при отчитането на която се вземат под внимание рискови и несигурни събития и обстоятелства, които ги съпътстват.

Към всяка дата на баланса сумите на признатите провизии се преразглеждат и при необходимост се актуализират чрез доначисляване на провизии или чрез намаляване на вече отчетените провизии, с цел тяхната най-добра приблизителна оценка. В случаите, в които се установи, че за погасяването на задължението вече не е вероятно да настъпи изтичане на ресурси, съдържащи икономически ползи, провизията се реинтегрира.

Ефектът от промяната на приблизителната счетоводна стойност се включва в същата статия на отчета за приходите и разходите, която е била използвана за приблизителната стойност преди това и се отразява в периода на промяната и бъдещите периоди, ако промяната засяга и тях.

2.27. Фундаментални грешки и промени в счетоводната политика

Дружеството приема, че грешки над 1,5 % от приходите са съществени за вярното представяне на имущественото и финансовото състояние.

За тяхното представяне се прилага препоръчителния подход, регламентиран в СС 8.

Фундаментална грешка, която е свързана с предходни периоди, се отчита през текущия период чрез увеличаване или намаляване на салдото на неразпределената печалба (непокритата загуба) от минали години. Сравнителната информация от предходния отчетен период се преизчислява.

Промяната в счетоводната политика се прилага с обратна сила. Всяка корекция вследствие на промяната се отразява като корекция на салдото на неразпределената печалба (непокритата загуба) от минали години. Сравнителната информация от предходния отчетен период се преизчислява. Разликата от преизчисляване на разходите за данъци в ОПР за предходния период се посочва като корекция на неразпределената печалба (непокритата загуба) от минали години.

2.28. Събития, настъпили след датата на годишния финансов отчет

Събитията, настъпили между датата на годишния финансов отчет (31 декември) и датата, на която този отчет е одобрен от управляващия орган на дружеството за публикуване биват коригиращи и некоригиращи.

Коригиращи са тези събития, които доказват условия, съществуващи на датата нагодишния финансов отчет. При наличие на коригиращи събития, дружеството коригира признатите суми или признава суми, които не са били признати.

Некоригиращи са тези събития, които са показателни за условия, настъпили след датата на годишния финансов отчет. Некоригиращите събития само се оповестяват, без да се коригират вече признати суми и без да се признават допълнително суми.

Когато се получи информация след датата на годишния финансов отчет относно условия, които са съществували към датата на отчета, дружеството актуализира с новата информация оповестяванията, които се отнасят до тези условия.

Предложените или декларираните след датата на годишния финансов отчет дивиденти не се признават като задължение на датата на финансовия отчет.

2.29. Дивиденти

Дивидентите се признават като намаление на нетните активи на дружеството и като задължение към неговия собственик в периода, в който възникне правото му да ги получи.

2.30. Свързани лица

Лицата са свързани, когато едното е в състояние да контролира другото или да упражнява върху него значително влияние при вземането на решения от финансово-стопански характер. Те могат да бъдат юридически и физически лица, в т. ч. управленски персонал.

Сделките между свързани лица, в т.ч. прехвърляне на активи и/или на пасиви между тях, се осъществяват при условията на сделки между несвързани лица.

2.31. Отчет за паричния поток

Дружеството отчита и представя паричните си потоци по прекия метод, съгласно който потоците от различните видове сделки се отразяват в отделните дейности по основни класове брутни парични постъпления и брутни парични плащания за отчетния период.

Паричните потоци се класифицират като парични потоци от:

- Основна дейност
- Инвестиционна дейност
- Финансова дейност

Инвестиционните и финансовите сделки, които не изискват използването на парични средства, се изключват от отчета за паричнити потоци.

Паричните потоци се отчитат на нетна база само когато отразяват по-скоро дейността на клиента, отколкото дейността на дружеството, като например наеми, събирани от името и плащани на собствениците на имотите, както и в случаите когато паричните потоци са в резултат на пера, при които обращаемостта е бърза, тъй като падежите са кратки, като закупуване и продажба на парични еквиваленти, получени краткосрочни кредити, включително овърдрафти и др. подобни.

При изготвянето на ОПП, дружеството съблюдава следните правила:

а) посочените суми в началото и в края на периода трябва да отговарят на сумите, посочени в равностойностните статии в счетоводния баланс;

б) статиите в съответните раздели се подреждат по степен на значимост;

в) дружеството може да добавя нови статии или да променя наименованието на посочените, когато с това се постига по-пълно или по-прецизно представяне на ОПП;

г) в ОПП не се посочват статии, за които липсва счетоводна информация. Този принцип важи и за всички останали елементи на годишния финансов отчет.

2.32. Отчет за собствения капитал

Приета е счетоводна политика отчета да се изготвя чрез включване на:

- Нетна печалба и загуба за периода;
- Салдото на неразпределената печалба както и движенията за периода;
- Всички статии на приходи или разходи, печалба или загуба, които в резултат на действащите СС се признават директно в собствения капитал;
- Кумулативен ефект от промените в счетоводна политика и фундаментални грешки в съответствие с СС 8;
- Прехвърляне и разпределение на капитал между собствениците;
- Настъпилите промени в резултат на всички изменения по всички елементи на собствения капитал.

3. БЕЛЕЖКИ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

3.1. ПРИХОДИ

Категория приходи	*2017 г.* *Стойност (хил.лв.)*	*2016 г* *Стойност (хил.лв.)*
Приходи от оперативна дейност, в т.ч.:	**5597**	**4125**
Приходи от продажби на продукция, в т.ч.:	***190***	***348***
От продажба на продукция - трошен камък и фракция	45	186
От продажба на продукция – асфалтови смеси	145	67
От продажба на продукция – СМР	-	95
Приходи от извършени на услуги, в т.ч.:	***3673***	***3238***
От извършени услуги – СМР	3666	3231
Приходи от наеми	7	7
Други приходи, в т.ч.:	***710***	***539***
Приходи от продажби на дълготрайни активи	251	2
Приходи от продажби на материали и стоки	59	49
Отписани задължения с изтекъл давностен срок	192	6
Финансиране по оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"	63	7
Други приходи от продажби	145	475
Суми с корективен характер, в т.ч.:	***1024***	-
Увеличение на запасите от продукция и незавършено производство	1024	-
ОБЩО ПРИХОДИ:	***5597***	***4125***

3.2. РАЗХОДИ

Вид разход	*2017 г. Стойност (хил.лв.)*	*2016 г. Стойност (хил.лв.)*
Разходи за суровини и материали:		
Основни материали	931	592
Горивни и смазочни материали	585	519
Поддръжка и ремонт на ДМА	44	37
Инструменти	9	10
Работно облекло	3	2
Ел. енергия	25	27
Вода	2	2
Офис материали и консумативи	2	2
Други материали	4	3
Всичко разходи за материали:	***1605***	***1194***
Разходи за външни услуги:		
Подизпълнители	1326	4
Ремонти	91	62
Нает транспорт и механизация	36	57
Топлоенергия	1	1
Водоподаване	1	1
Одиторски и консултантски услуги, в т.ч.	7	9
- Надзорен и контролен одит	7	7
- Консултантски услуги	-	2
Съобщения и комуникации	13	13
Куриерски услуги	2	2
Застраховки	28	22
Местни данъци и такси	34	33
Такси за услуги	7	7
Охрана	2	2
Абонаменти	2	2
Банкови такси и комисионни	18	24
Други	2	3
Всичко разходи за външни услуги:	***1570***	***242***
Разходи за амортизация и обезценка на:		
Производствени дълготрайни материални активи	136	77
в т.ч. Обезценка	-	-
Административни дълготрайни материални активи	7	8
в т.ч. Обезценка	-	-
Административни дълготрайни нематериални активи	10	14
в т.ч. Обезценка	-	-
Дългосрочни финансови активи	29	34
Всичко разходи за амортизации и обезценки:	***182***	***133***
Разходи за персонала:		
Производствен персонал в т.ч.:	689	587
- Начислени разходи за неизползвани отпуски	41	46
Административен персонал в т.ч.:	170	100
- Начислени разходи за неизползвани отпуски	12	8
Членове на органите на управление в т.ч.:	399	350
- Начислени разходи за неизползвани отпуски	-	-
Всичко разходи за заплати и осигуровки:	***1258***	***1037***
Други разходи:		
Разходи за командировки	119	295
Разходи за предпазна храна	2	2

Разходи за трудова медицина	2	2
Разходи за глоби и неустойки, наказателни лихви	102	11
Отписани вземания с изтекъл давностен срок	77	12
Дарение	1	1
Временна нетрудоспособност - осигурител	5	4
Други разходи	6	2
Балансова стойност на продадените активи, в т.ч.:	502	49
- дълготрайни активи	443	-
- материали и стоки	59	49
Всичко други разходи:	***816***	***378***
Суми с корективен характер		
Намаление на запасите от продукция и незавършено производство	-	24
Всичко суми с корективен характер:	***-***	***24***
Общо разходи за оперативна дейност:	***5431***	***3008***
Общо финансови разходи:	***60***	***56***
ОБЩО РАЗХОДИ:	***5491***	***3064***

3.3. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ

ПОКАЗАТЕЛИ	***2017 г. Стойност (хил.лв.)***	***2016 г Стойност (хил.лв.)***
I. Разходи за лихви		
1. Лихви по дългосрочни заеми, в т.ч.:	34	55
- по редовни заеми в левове и във валута	34	55
2. Лихви по финансов лизинг	1	1
Обща сума на разходите за лихви	***35***	***56***
II. Разходи от обезценка на финансови активи:		
1. Отрицателни разлики от промяна на валутни курсове	17	-
Обща сума на разходи от обезценка на финансови активи	**17**	**-**
III. Други финансови разходи		
1. Разходи за такси и комисионни по банкови кредити	8	-
Обща сума на другите финансови разходи	**8**	**-**
ОБЩО ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ:	***60***	***56***

3.4. РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ

Данъци върху печалбата от обичайна дейност на дружеството

Параметри:	***Стойност (хил.лв.)***	
	2017 г.	***2016 г.***
Облагаема печалба от обичайна дейност	218	1125
Ставка на корпоративния данък	10%	10 %
Данък върху печалбата от обичайна дейност:	**22**	**112**
Отсрочени данъци:	**-**	**(5)**
Общо данък върху печалбата:	***22***	***107***

Временни разлики и отсрочени данъци

Временна разлика	31.12.2016		Движение на отсрочените данъци 2017 г. увеличение		намаление		31.12.2017	
	Данъчна основа	Данъчна временна разлика	Данъчна основа	Данъчна временна разлика	Данъчна основа	Данъчна временна разлика	Данъчна основа	Данъчна временна разлика
Намаляеми временни разлики, неизползвани данъчни загуби/кредити и признати активи по отсрочени данъци върху тях								
Компенсируеми отпуски	54	5	53	5	54	5	53	5
Общо активи:	**54**	**5**	**53**	**5**	**54**	**5**	**53**	**5**
Облагаеми временни разлики и признати пасиви по отсрочени данъци върху тях								
Общо пасиви:	-	-	-	-	-	-	-	-
Отсрочени данъци (нето)	***54***	***5***	***53***	***5***	***54***	***5***	***53***	***5***

През 2017 г.:

- няма намаляеми временни разлики, неизползвани данъчни загуби или кредити, за които не е признат актив по отсрочен данък към 31.12.2017 г.;
- няма текущи и отсрочени данъци, дебитирани/кредитирани директно в собствения капитал.
- не е правена корекция в отсрочените данъци в резултат на промяна в данъчното законодателство.
- нямало е и не се е налагало да се правят преизчисления на текущи данъци от печалбата за предходни периоди, признати през текущия период.

3.5. ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ (ДМА)

	Земи	Сгради	Машини и оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар	Общо
Отчетна стойност						
Салдо към 31.12.2016	**103**	**1009**	**4145**	**968**	**110**	**6335**
Постъпили през 2017	-	-	165	255	1	**421**
Излезли през 2017	-	498	-	69	-	**567**
Салдо към 31.12.2017	**103**	**511**	**4310**	**1154**	**111**	**6189**
Амортизация линеен метод						
Салдо към 31.12.2016	**-**	**270**	**4105**	**876**	**78**	**5329**
Начислена през 2017	-	18	42	75	8	**143**
Отписана през 2017	-	55	-	69	-	**124**
Салдо към 31.12.2017	**-**	**233**	**4147**	**882**	**86**	**5348**
Балансова стойност						
Балансова стойност към 31.12.2017	**103**	**278**	**163**	**272**	**25**	**841**

Банковите кредити на дружеството са обезпечени с ДМА в полза на "ПИБ" АД и "Банка ДСК" АД.

Сумата на обезпечението покрива размера на задълженията по кредитите.

Полезен живот на ДМА

Очаквани срокове на полезен живот на дълготрайните материални активи	*Средна норма на полезен живот (год.)*	
	2017 г.	*2016 г.*
Сгради	25	25
Машини и оборудване	3,33	3,33
Съоръжения	10	10
Транспортни средства - автомобили	4	4
Стопански инвентар	6,67	6,67
Компютри и периферни устройства	2	2

Отчетна стойност на напълно амортизираните ДМА

Групи активи	*Отчетна стойност (хил.лв.)*	
	31.12.2017 г.	*31.12.2016 г.*
Сгради	102	102
Машини, оборудване и апаратура	4087	4087
Транспортни средства	774	826
Стопански инвентар	70	63
Общо:	***5033***	***5078***

През 2017 г.:

- Няма промяна на прилагания линеен метод на амортизация;
- Не са извършвани промени в приблизителните оценки на полезния живот на активите;
- Няма поети ангажименти за придобиване на ДМА;
- Няма ползвани в дейността ДМА – чужда собственост;
- Няма временно изведени от употреба ДМА.

3.6. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ (НМА)

	Програмни продукти	**Други нематер. Активи, в т.ч ISO, с-ма за управл. Асфалтова база**	**Общо**
Отчетна стойност			
Салдо към 31.12.2016	**1**	**91**	**92**
Постъпили през 2017	-	3	3
Салдо към 31.12.2017	**1**	**94**	**95**
Амортизация- линеен метод			
Салдо към 31.12.2016	**1**	**81**	**82**
Начислена през 2017	-	10	10
Салдо към 31.12.2017	**1**	**91**	**92**
Балансова стойност			
Балансова стойност към 31.12.2017	**-**	**3**	**3**

Полезен живот в години за основните групи нематериални активи

Групи активи	*Средна норма на полезен живот (год.)*	
	2017 г.	*2016 г.*
Софтуер, програмни продукти	2	2
Други нематериални активи	3	3

Отчетна стойност на напълно амортизираните нематериални активи

Групи активи	*Отчетна стойност (хил.лв.)*	
	31.12.2017 г.	*31.12.2016 г.*
Софтуер, програмни продукти	1	1
Система за управление на асфалтова база	88	-
Общо:	***89***	***1***

През 2017 г.

- Няма промяна на прилагания линеен метод на амортизация;
- Не са извършвани промени в приблизителните оценки на полезния живот на активите;
- Няма нематериални активи с ограничения върху правото на собственост;
- Няма поети ангажименти за придобиване на нематериални активи;
- Няма ползвани в дейността нематериални активи – чужда собственост;
- Няма временно извадени от употреба нематериални активи;
- Дружеството не осъществява изследователска и развойна дейност.

3.7.ДЪЛГОСРОЧНИ ФИНАНСОВИ АКТИВИ

Дългосрочни финансови активи	*31.12.2017 г. (хил.лв.)*	*31.12.2016 г. (хил.лв.)*
Участия в капиталите на търговски дружества	22	22
Инвестиционен имот	661	690
Общо:	***683***	***712***

3.7.1. Участия в капиталите на търговски дружества

Наименование и седалище на дружеството	*Участие в капитала*			
	31.12.2017 г.		*31.12.2016 г.*	
	Размер%	*Стойност (хил.лв.)*	*Размер%*	*Стойност (хил.лв.)*
„БЕРКО-90" ЕООД	100 %	20,0	100 %	20,0
„БЕРКО" ООД	50 %	2,5	50 %	2,5
Общо:	-	**22,5**	-	**22,5**

Дружество	*Капитал (хил.лв.):*		*Данни от отчета на дружеството (хил.лв.):*	
	На дружеството	*В т.ч. притежаван*	*Собствен капитал:*	*Печалба / Загуба*
„БЕРКО-90" ЕООД	10	10,0	(261)	-
„БЕРКО" ООД	5	2,5	64	-
Общо:	**15**	**12,5**	**(197)**	**-**

В годишния финансов отчет на СД "Берко-90 – Берковски и Сие" инвестициите са отчетени по себестойностния метод.

Дружеството няма участия като неограничено отговорен съдружник в други предприятия.

На основание чл. 32 от Закона за счетоводството, Дружеството не съставя консолидиран финансов отчет по реда на чл. 31 от същия закон.

3.7.2. Инвестиционни имоти

Справка за инвестиционните имоти

	Хотелски комплекс	*Общо*
Отчетна стойност		
Салдо към 31.12.2016	**724**	**724**
Салдо към 31.12.2017	**724**	**724**
Амортизация-линеен метод		
Салдо към 31.12.2016	**34**	**34**
Начислена през 2017	29	**29**
Салдо към 31.12.2017	**63**	**63**
Балансова стойност		
Балансова стойност към 31.12.2017	**661**	**661**

Справка за полезният живот и използваните амортизационни норми на инвестиционните имоти

Групи активи	*Средна норма на полезен живот (год.)*		*Амортизационни норми (%)*	
	2017 г.	*2016 г.*	*2017 г.*	*2016 г.*
Хотелски комплекс	25	25	4	4

През 2017 г.:

- Няма промяна на прилагания линеен метод на амортизация;
- Не са извършвани промени в приблизителните оценки на полезния живот на активите;
- Няма напълно амортизирани инвестиционни имоти;
- Няма поети ангажименти за покупка, изграждане или разработване на инвестиционни имоти или за ремонт, поддържане или подобрения на същите имоти.

3.8. СТОКОВО – МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

Отчетна стойност на стоково-материалните запаси

Вид	*Отчетна стойност (хил.лв.)*	
	31.12.2017г.	*31.12.2016г.*
Суровини и материали, в т.ч.:	**253**	**210**
Основни материали, в т.ч.:	142	121
- Взривена скална маса	17	40
- Сурово ПДЧ	2	2
- Тухли и керемиди	16	8
- Сол кристална	68	11
- Котелно гориво	22	20
- Калциев хлорид	10	8
- Пясък	1	1
- Пътен битум	-	14
- Други строителни материали	6	17
Горива и смазочни материали	42	32
СМЦ, отдадени под наем	69	57
Незавършено производство	**2803**	**1729**
Продукция	**413**	**463**
Строителна продукция	382	382

	31	81
Трошен камък и фракция		
Общо:	***3469***	***2402***

- В края на отчетния период стоково-материалните запаси на Дружеството са оценени по тяхната отчетна стойност, която не е по-висока от нетната им реализируема стойност (очаквана продажна цена);
- Не са констатирани обстоятелства, които са довели до намаление на отчетната стойност на СМЗ до нетната реализируема стойност, поради което не са признавани разходи за обезценка;
- През текущия период няма възстановено намаление на отчетната стойност, признато като текущ приход, т.к. през предходни отчетни периоди не е извършвана обезценка на стоково-материалните запаси;
- Няма съществена разлика между балансовата и пазарната стойност на стоково-материалните запаси към датата на финансовия отчет;
- Отчетността на незавършеното производство е организирано по видове строителни обекти; Себестойността на незавършеното производство се води по статии на калкулация;
- Няма стоково-материални запаси, дадени в залог за обезпечаване на пасиви на дружеството.

3.9. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ

Вземания	*31.12.2017 г.*			*31.12.2016 г.*		
	Сума на вземането (хил.лв.)	*Степен на ликвидност*		*Сума на вземането (хил.лв.)*	*Степен на ликвидност*	
		До 12 месеца	*Над 12 месеца*		*До 12 месеца*	*Над 12 месеца*
I. Вземания от клиенти, в т.ч. отчетна стойност, (+):	***597***	***597***	***-***	***445***	***445***	***-***
1. Вземания от трети лица	597	597	-	445	445	-
II. Вземания от доставчици попредоставени аванси, в т.ч. отчетна стойност, (+):	***10***	***10***	***-***	***122***	***122***	***-***
1. Вземания от трети лица	10	10	-	122	122	-
III. Други вземания,в т.ч. отчетна стойност, (+):	***326***	***326***	***-***	***973***	***973***	***-***
1. Присъдени вземания	19	19	-	28	28	-
2. Съдебни вземания	13	13	-	732	732	-
3. Вземания по предоставени заеми на нефинансови предприятия	294	294	-	213	213	-
Всичко сума на вземанията отчетна стойност, (+):	***933***	***933***	***-***	***1540***	***1540***	***-***
Сума на обезценката (-):	-	-	-	-	-	-
Нетен размер на вземанията:	***933***	***933***	***-***	***1540***	***1540***	***-***

3.10. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

Компоненти на паричните наличности и паричните еквиваленти, представени в счетоводния баланс:

Компонент	*Сума (хил.лв.)*	
	31.12.2017г.	*31.12.2016г.*
Парични средства в брой в BGN	18	21
Парични средства в брой в чуждестранна валута	-	1
Парични средства в безсрочни разплащателни сметки в BGN	12	443
Парични средства в безсрочни разплащателни сметки във валута	2	2
Общо:	***32***	***467***

Към датата на финансовия отчет няма държани от дружеството парични средства, които не са на разположение за ползване от ръководството.

Валутните курсове, използвани за преизчисляване в отчетната валута на паричните позиции в чуждестранна валута, са както следва: фиксиран курс на лева към еврото в съотношение BGN 1,95583: EUR 1,0000.

3.11. РАЗХОДИ ЗА БЪДЕЩИ ПЕРИОДИ

Към 31.12.2017 г. са разсрочени разходи в размер на 12 хил.лв. - нефинансови разходи за бъдещи периоди, включващи застраховки и абонамент.

Към 31.12.2016 г. разсрочените разходи възлизат на 12 хил.лв. - нефинансови разходи за бъдещи периоди, включващи застраховки, абонамент и други и 1 хил.лв. – финансови разходи за бъдещи периоди.

3.12. СОБСТВЕН КАПИТАЛ

Основен капитал - събирателно дружество

	31.12.2017 г.				*31.12.2016 г.*			
Съдружник	*Брой дялове*	*Стойност (хил.лв.)*	*Платени (хил.лв.)*	*% Дял*	*Брой дялове*	*Стойност (хил.лв.)*	*Платени (хил.лв.)*	*% Дял*
Петко Василев Берковски	Три дяла от имуществото	53	53	75%	Три дяла от имуществото	53	53	75%
Васил Петков Берковски	Един дял от имуществото	18	18	25%	Един дял от имуществото	18	18	25%
Общо:	**Четири дяла**	***71***	***71***	***100%***	**Четири дяла**	***71***	***71***	***100%***

Финансов резултат

	Неразпределена печалба от минали години	*Непокрита загуба от минали години*	*Текуща печалба/загуба*
Финансов резултат към 01.01.2017 г.	**1968**	**-**	**954**
Движение през 2017 г.:			
Разпределение на печалбата	954	-	(954)
Печалба за годината - 2017	-	-	84
Други изменения	1	-	-
Изплатени дивиденти	(85)	-	-
Финансов резултат към 31.12.2017 г.	**2838**	**-**	**84**

3.13. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Задължения	*31.12.2017 г.*			*31.12.2016 г.*		
	Сума на задължението (хил.лв.)	*В т.ч. изискуеми след повече от 5 г. (хил.лв.)*	*Обезпечение*	*Сума на задължението (хил.лв.)*	*В т.ч. изискуеми след повече от 5 г. (хил.лв.)*	*Обезпечение*
I. По заеми, в т.ч.:	**936**	**-**	**ДМА**	**841**	**-**	**ДМА**
1. Заеми от финансови предприятия	936	-	ДМА	841	-	ДМА
II. Задължения по лизингови договори, в т.ч.:	**5**	**-**	**-**	**11**	**-**	**-**
1. Задължения по лизингови договори	5	-	-	11	-	-
III. Получени аванси от клиенти	**364**	**-**	**-**	**184**	**-**	**-**
IV. Задължения към доставчици, в т.ч.:	**586**	**-**	**-**	**1258**	**-**	**-**
1. Задължения към трети лица	586	-	-	1258	-	-
V. Задължения към бюджета, в т.ч.:	**77**	**-**	**-**	**289**	**-**	**-**
1. Задължения за корпоративен данък	22	-	-	112	-	-
2. Задължения за осигуровки	29	-	-	43	-	-
3. Данък върху доходи на физически лица	16	-	-	23	-	-
4. Данък върху добавената стойност	4	-	-	106	-	-
5. Други разчети с бюджета	6	-	-	5	-	-
VI. Задължения към персонала, в т.ч.:	**121**	**-**	**-**	**126**	**-**	**-**
1. За възнаграждения	77	-	-	80	-	-
2. За компенсируеми отпуски	44	-	-	46	-	-
VII. Други задължения, в т.ч.:	**896**	**-**	**-**	**453**	**-**	**-**
1. Разчети по застраховане	4	-	-	5	-	-
2. Други задължения	892	-	-	448	-	-
Всичко сума на задълженията:	***2985***	**-**	**-**	***3162***	**-**	**-**

3.14. ПЕРСОНАЛ

Средносписъчен брой на персонала

Категория персонал	*Средносписъчен състав (брой)*	
	2017г.	*2016г.*
Административен персонал	15	10
Членове на органи на управление	2	2
Производствен персонал	90	82
Общо:	***107***	***94***

Краткосрочни доходи на персонала

¤ *Категория персонал*	*Сума (хил.лв.)* 2017г.	2016г.
Административен персонал, в т.ч.:	***170***	***100***
Възнаграждения	146	84
Осигуровки	24	16
Членове на органи на управление, в т.ч.:	***399***	***350***
Възнаграждения	388	340
Осигуровки	11	10
Производствен персонал, в т.ч.:	***689***	***587***
Възнаграждения	584	496
Осигуровки	105	91
Общо:	***1258***	***1037***

Неизплатени краткосрочни доходи на персонала към датата на изготвяне на годишния финансов отчет

Категория персонал	*Сума (хил.лв.)* 31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
Административен персонал	16	15
Членове на органи на управление	36	36
Производствен персонал	69	75
Общо:	***121***	***126***

3.15. ЛИЗИНГОВИ ДОГОВОРИ

3.15.1. Експлоатационен лизинг

Дружеството е наемодател по договор за експлоатационен лизинг, свързан с предоставянето на хотелски комплекс „Изворите", класифициран като инвестиционен имот с отчетна стойност 724 хил.лв., натрупана амортизация 63 хил.лв. и балансова стойност към 31.12.2017 г. 661 хил.лв.

Условни наеми, признати на приход

Предприятието няма договорености за условни наеми, представляващи част от лизинговите плащания, която не е определена като сума, а се основава на друг фактор, като например процент от продажбите, ценови индекси, пазарни лихвени проценти и др.

Значителни лизингови ангажименти

Предприятието няма поети такива.

3.15.2. Финансов лизинг

Дружеството е наемател по финансово обвързан лизингов договор за придобиване на 1 бр. товарен автомобил и 2 бр. мобилни апарата за нуждите на дейността.

Стойност на получените по лизингови договори активи:

Получени активи по лизингови договори	*Отчетна стойност (хил.лв.)* 31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
По финансов лизинг	17	17
- товарен автомобил	15	15

- мобилни апарати	2	2
Общо стойност на получените активи по лизингови договори:	***17***	***17***

Задължения по лизингови договори:

Задължения по лизингови договори	***31.12.2017 г.***	***Сума (хил.лв.) 31.12.2016 г.***
По финансов лизинг	5	11
Обща сума на задълженията по лизингови договори:	***5***	***11***

Финансови разходи за бъдещи периоди по финансови лизингови договори:

Финансови разходи за бъдещи периоди по финансови лизингови договори	***2017 г.***	***Сума (хил.лв.) 2016 г.***
В началото на периода	1	2
Възникнали през периода	-	-
Признати в текущите разходи за периода	1	1
В края на периода	-	1

3.16. ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ДАРЕНИЯ И ПРАВИТЕЛСТВЕНА ПОМОЩ (ФИНАНСИРАНИЯ)

През 2017 г. са отчетени приходи от финансирания в размер на 63 хил.лв., при такива за предходната година в размер на 7 хил.лв. Същите са по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси"- Проект „Подкрепа за заетост", съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз с предмет: предоставяне от възложителя средства от бюджета на проекта за наети по трудово правоотношение от КТ безработни лица (брутно трудово възнаграждение, социални и здравни осигуровки).

През 2017 г.:

- Няма неизпълнени условия, свързани с получените дарения (финансирания);
- Не са настъпили непредвидими събития, които биха попречили на изпълнението на условията, свързани с получените дарения (финансирания);
- При признаване на текущите приходи, свързани с даренията (финансиранията) са съблюдавани възприетите критерии, заложени в счетоводната политика и СС20.

3.17. ДОГОВОРИ ЗА СТРОИТЕЛСТВО

Отчетени приходи по договорите за строителство

Сума на приходите по договора, признати като приход през отчетния период	***2017 г.***	***Сума (хил.лв.) 2016 г.***
Договори за строителство – обекти сградно строителство	1767	851
Договори за строителство – обекти пътно строителство	1899	2380
Общо:	***3666***	***3231***

Съгласно СС 11 приходите и разходите по договорите за строителна дейност се признават за текущи чрез съпостяване етапа на изпълнение на договорната дейност спрямо края на отчетния период. Строителството на всеки актив (обект) се третира като отделен договор за строителство. Няма договори, които обхващат няколко актива (обекта). Няма група от договори, които се третират като един договор за строителна дейност. Признаването на приходите и разходите става

чрез отнасяне към етап на завършване на договора по метода „дял на завършено строителство". Приходите по договора съответстват на разходите по договора, направени на етапа на завършването. Това води до отразяване на разходи, приходи и печалба, които могат да се отнесат към частта на завършената работа съгласно подписан Протокол обр.19 (Сертификат). В случаите, когато предприятието е направило разходи по договор, които се отнасят за бъдещи дейности на договора, същите се признават като актив при условие, че е вероятно те да бъдат възстановени. Подобни разходи представляват сума, дължима от клиента и се класифицират като незавършени работи по договора (незавършено строителство).

Договори за строителство в процес на изпълнение към датата на баланса

(в хил.лв.)

Строителни договори, неприключили към 31.12.2017 г.	*Сума на направените разходи*	*Сума на получените аванси*	*Сума на удръжките по договорите*	*Вземанията от клиенти по договорите*	*Начислена провизия*
Строителен договор/Обект:					
1. Договори за строителство – обекти сградно строителство	1490	356	356	1361	-
2. Договори за строителство – обекти пътно строителство	1313	8	8	1566	-
Общо:	***2803***	***364***	***364***	***2927***	-

3.18. СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Списък на свързаните лица

Наименование и седалище на свързаното лице	*Описание на типа свързаност*
"БЕРКО-90" ЕООД– гр. Сливен	СД е собственик на 100 % от капитала
"БЕРКО" ООД – гр. Сливен	СД е собственик на 50 % от капитала

През 2017 г. няма:

- извършени сделки между свързани лица;
- получени кредити от свързани лица;
- предоставени кредити на свързани лица;
- сделки между дружеството и членовете на органите на управление и административния персонал;
- предоставени аванси и кредити на членовете на органите на управление и административния персонал.

4. ДОПЪЛНИТЕЛНИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ

4.1.Събития след датата на баланса

Между датата на годишния финансов отчет и датата на одобрението му за публикуване не са възникнали коригиращи и некоригиращи събития, от които да възникнат специални оповестявания съгласно изискванията на СС 10.

4.2. Фундаментални грешки и промени в счетоводната политика

През отчетния период не са констатирани грешки, съответно не са извършвани промени в счетоводната политика.

4.3.Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки

През 2017 г. не е извършвана промяна на приблизителните счетоводни стойности, която оказва значителен ефект през текущия период или се очаква да окаже значителен ефект през бъдещи периоди.

4.4. Условни активи и пасиви

- Дружеството не е предоставяло обезпечения или гаранции на трети лица, с изключение на обезпеченията по банковите кредити. Обезпеченията включват залог на имущество на дружеството. Съдружниците са гаранти по кредитите.
- Дружеството не е получавало обезпечения или гаранции от трети лица;
- Дружеството няма писмени договорености, респективно уговорки с трети лица, от които да произтичат рискове и изгоди, оказващи съществено влияние върху оценката на финансовото му състояние.

4.5. Съдебни дела

Към 31.12.2017 г. вземанията по съдебни спорове възлизат на 13 хил.лв., а присъдените такива в полза на дружеството са на стойност 19 хил.лв.

4.6. Управление на финансовия риск

В хода на обичайната си стопанска дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове.

Финансов е рискът, присъщ на финансовите инструменти, който сепроявява поотделно или съчетано в следните разновидности:

а) риск на паричния поток;
б) кредитен риск;
в) ликвиден риск;
г) ценови риск, който в зависимост от вида на финансовия инструмент може да бъде:
- валутен риск;
- лихвен риск;
- пазарен риск.

Ръководството на дружеството следи възможните рискове и има за цел да намали евентуални неблагоприятни ефекти върху финансовия резултат на дружеството.

- **Лихвен риск на паричния поток**

Рискът на лихвоносните парични потоци е рискът, че бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени в пазарните лихвени проценти.

В структурата на активите на дружеството лихвоносните активи са представени от парични средства и предоставени заеми, които обичайно са с фиксиран лихвен процент. Привлечените средства на дружеството под формата на заеми, лизинги и др. са също обичайно с постоянен лихвен процент. Политиката на дружеството е да се договарят фиксирани лихвени проценти, тъй като плаващият лихвен процент поставя паричните потоци в зависимост от лихвения риск. Ръководството на дружеството текущо наблюдава и анализира неговата експозиция спрямо промените в лихвените равнища с цел минимизиране на лихвения риск.

- **Кредитен риск**

Кредитният риск за дружеството се състои от риск от финансова загуба в ситуация, при която клиент или страна по финансов инструмент не успее да изпълни своите договорни задължения. Кредитният риск произтича основно от вземания от клиенти.

Към 31 декември, максималната кредитна експозиция на Дружеството при условие, че неговите контрагенти не изпълнят своите финансови задължения е както следва:

	31.12.2017 г. (хил.лв.)	*31.12.2016г. (хил.лв.)*
Парични средства	32	467
Търговски и други краткосрочни вземания, нетно	933	1540
Общо	**965**	**2007**

- **Ликвиден риск**

Ликвидният риск произтича от възможността дружеството да не погаси в договорения размер или изобщо финансов пасив, както и възможността дружеството да погаси в пълен размер финансов пасив, но на по-късна дата от уговорената.

Дружеството управлява своите активи и пасиви по начин, който му гарантира, че редовно и без забава може да изпълни текущите си задължения. За целта дружеството провежда политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас от парични средства, материални запаси и добра способност за финансиране на стопанската си дейност. Вътрешен източник на ликвидни средства за дружеството е основната му стопанска дейност, генерираща достатъчни оперативни потоци. Външни източници на финансиране са основно банките.

- **Ценови риск**

Ценовият риск е рискът, произтичащ от колебанията в цената на финансовите инструменти.

Дружеството е изложено на ценови риск в резултат на евентуално нарастване на доставните цени на суровините и материалите, както и намаляване на продажните цени на продуктите и услугите в резултат на ограничаване на пазарите и нарастващата конкуренция.

За минимизиране на ценовия риск дружеството прилага гъвкава маркетингова и ценова политика, изхождайки от трите основни фактора – оптимална структура на разходите, цени на конкурентите и покупателна възможност на потребителите.

- **Валутен риск**

По-голямата част от търговските сделки на дружеството се осъществяват в български лева. Инвестиционният банков кредит и финансовият лизинг са в евро. Тези обстоятелства минимизират валутния риск.

- **Пазарен риск**

Дружеството работи в силно конкурентна и динамична бизнес среда. Това предполага вземането на бързи и адекватни управленски решения с цел запазване и разширяване позициите на пазара, гъвкавост в политиката по договарянето и разумна политика, свързана с финансовата и трудовата обезпеченост.

4.7. Действащо предприятие

Ръководството на дружеството счита, че дружеството е действащо и ще остане действащо, няма планове и намерения за преустановяване на дейността в бъдеще.

Дата: 26 март 2018 г.

Съставител: .....
(Маргарита Кършева)

СД „БЕРКО – 90" СЛИВЕН

Ръководител: .....
(инж. Петко Берковски)

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

на СД "БЕРКО – 90 – БЕРКОВСКИ И СИЕ", гр. Сливен

за годината, приключваща на 31 декември 2017 г.

Настоящият Доклад за дейността е изготвен в съответствие с разпоредбите на чл. 39 от Закона за счетоводството и изискванията на Търговския закон.

ОРГАНИЗАЦИОННА ФОРМА

Фирма: ***СД "БЕРКО – 90 – БЕРКОВСКИ И СИЕ", ЕИК: 119027514***

Седалище: гр. СЛИВЕН, ул."ЛЪДЖЕНСКА" № 1, вх. А

Адрес на управление: гр. СЛИВЕН, ул."ЛЪДЖЕНСКА" № 1, вх. А

Предмет на дейност: Строителство

Собственост: 100 % частна собственост

Имущество на дружеството: състоящо се от недвижими имоти и движими вещи, придобити в процеса на дейност на дружеството и дялово участие в български фирми.

Капитал: Дружеството е с капитал 71 хил. лв., разпределен на 4 бр. имуществени дяла

Съдружници	***Имуществени дялове***
Петко Василев Берковски	три дяла
Васил Петков Берковски	един дял

Управление на дружеството: Орган на управление на дружеството е Общо събрание на съдружниците и управителите.

Представителство: Дружеството се управлява и представлява заедно от Петко Василев Берковски и Васил Петков Берковски.

Лицензии, разрешителни за осъществяване на дейността:

- ISO 9001: 2008 - система за управление на качеството
- ISO 14001: 2004 - система за управление на околната среда
- OHSAS 18001: 2007 - система за управление на здравето и безопасността при работа
- БДС EN 13242, БДС EN 13043 - сертификати за производствен контрол за добавъчни материали – трошен камък
- БДС EN 13108/NA : 2009 – сертификат за производствен контрол за асфалтови смеси

Свързани лица: Дружеството има следните свързани лица:

- „Берко 90" ЕООД (СД е собственик на 100 % от капитала)
- „Берко" ООД (СД е собственик на 50 % от капитала)

1. ПРЕГЛЕД И ФИНАНСОВ АНАЛИЗ НА ДЕЙНОСТТА

1.1. Описание на дейността през 2017 г.

Основна дейност за периода е строителство на сгради и ремонт на пътища, производство на асфалтови смеси и добив на трошен камък.

1.2. Приходи и разходи

През 2017 г. са реализирани приходи от дейността общо в размер на 5597 хил.лв., от които нетни приходи от продажби 3863 хил.лв., в т.ч. приходи от продажба на услуги 3673 хил.лв. и приходи от продажба на продукция (асфалтови смеси, трошен камък, фракция) 190 хил.лв.; увеличение на запасите от продукция и незавършено производство 1024 хил.лв., приходи от финансирания 63 хил.лв. и приходи от други продажби 647 хил.лв.

Спрямо предходната година е отчетено увеличение на нетните приходи от продажби с 277 хил.лв.

Структурен анализ по видове приходи

Видове приходи	***2017 г. (хил.лв.)***	***Отн. дял %***	***2016 г. (хил.лв.)***	***Отн. дял %***	***Изме-нение***	***%***
От продажба на продукция	190	3,39	348	8,44	(158)	(45,40)
От продажба на услуги	3673	65,62	3238	78,50	435	13,43
Други приходи	647	11,56	532	12,90	115	21,62
Приходи от финансиране	63	1,13	7	0,16	56	800,00
Увеличение на запасите от продукция и незавършено производство	1024	18,30	-	-	1024	100,00
Общо:	***5597***	***100%***	***4125***	***100 %***	***1472***	***35,68***

Приходите на дружеството за 2017 г. съответстват на осчетоводените и отразени в аналитичната и синтетичната отчетност и са съобразени с нормативната уредба. При отчитане и признаване на приходите са съблюдавани принципите за текущо начисляване и за съпоставимост на приходите с разходите.

Разходите за дейността на дружеството през 2017 г. възлизат общо на 5491 хил.лв., в т.ч разходи за оперативна дейност – 5431 хил.лв. и финансови разходи – 60 хил.лв.

Структурен анализ по видове разходи

Видове разходи	***2017 г. (хил.лв.)***	***Отн. дял %***	***2016 г. (хил.лв.)***	***Отн. дял %***	***Изме-нение***	***%***
Суровини и материали	1605	29,23	1194	38,97	411	34,42
Външни услуги	1570	28,59	242	7,90	1328	548,76

Амортизации	182	3,31	133	4,34	49	36,84
Разходи за персонала	1258	22,91	1037	33,84	221	21,31
Балансова стойност на продадени активи	502	9,14	49	1,60	453	924,49
Други разходи	314	5,72	329	10,74	(15)	(4,56)
Финансови разходи	60	1,10	56	1,83	4	7,14
Намаление на запасите от продукция	-	-	24	0,78	(24)	(100,00)
Общо:	***5491***	***100%***	***3064***	***100 %***	***2427***	***79,21***

С най-голям относителен дял в състава на разходите са разходите за суровини и материали – 29,23 %, следвани от разходите за външни услуги – 28,59 %.

Разходите са начислявани в момента на тяхното възникване, независимо от момента на плащанията, съобразно принципа за текущо начисляване и съгласно изискванията за документалната обоснованост на стопанските операции.

След съпоставката на общо приходи с общо разходи, отчетената счетоводна печалба за 2017 г. е в размер на 106 хил.лв., колкото е отчетената печалба от обичайната дейност. След преобразуване на счетоводния финансов резултат за данъчни цели е начислен следващият се корпоративен данък, в резултат на което дружеството отчита за 2017 г. балансова печалба в размер на 84 хил. лв.

На база горните резултати за 2017 г. рентабилността на нетните приходи от продажби възлиза на 0,0217 или на 100 лв. нетни приходи е реализирана 2,17 лв. нетна печалба. Рентабилността на собствения капитал е 0,0281, т.е на 100 лв. собствен капитал е отчетена 2,81 лв. нетна печалба. Рентабилността на пасивите е 0,0281, т.е на 100 лв. привлечен капитал е отчетена 2,81 лв. нетна печалба. Рентабилността на реалните активи е 0,0141, т.е на 100 лв. реални активи е отчетена 1,41 лв. балансова печалба.

Ефективността на разходите за 2017 г. възлиза на 1,0193 или на 100 лв. разходи са отчетени 101,93 лв. приходи. Ефективността на приходите за 2017 г. възлиза на 0,9811 или 100 лв. приходи са реализирани срещу извършени 98,11 лв. разходи.

1.3. Активи и пасиви

Общият размер на активите към 31.12.2017 г. е в размер на 5978 хил.лв. при 6155 хил.лв. към края на предходната година. Дълготрайните (нетекущи) активи по балансова стойност възлизат на 1532 хил.лв. или 25,63 % от общите активи, краткотрайните (текущи) активи са в размер на 4434 хил.лв. или 74,17 %, а разходите за бъдещи периоди са 12 хил.лв. или 0,20 % от общата сума на активите.

Структурен анализ по видове активи

Видове активи	***2017 г. (хил.лв.)***	***Отн. дял %***	***2016 г. (хил.лв.)***	***Отн. дял %***	***Изме-нение***	***%***
Дълготрайни материални активи	841	14,07	1006	16,34	(165)	(16,40)
Нематериални активи	3	0,05	10	0,16	(7)	(70,00)
Дългосрочни финансови	683	11,43	712	11,57	(29)	(4,07)

активи						
Отсрочени данъци	5	0,08	5	0,08	-	-
Материални запаси	3469	58,03	2402	39,03	1067	44,42
Вземания	933	15,61	1540	25,02	(607)	(39,42)
Парични средства	32	0,53	467	7,59	(435)	(93,15)
Разходи за бъдещи периоди	12	0,20	13	0,21	(1)	(7,69)
Общо:	***5978***	***100%***	***6155***	***100 %***	***(177)***	***(2,88)***

През годината са придобити дълготрайни активи на обща стойност 424 хил.лв., в т.ч.: машини и оборудване – 165 хил.лв., транспортни средства – 255 хил.лв., стопански инвентар – 1 хил.лв., нематериални активи – 3 хил.лв.

Пасивите на дружеството към 31.12.2017 г. са в размер на 2985 хил.лв, при 3162 хил.лв. към края на предходната година. В състава на задълженията, с най-голям относителен дял са задълженията към финансови институции - 941 хил.лв. или 31,52 %, следвани от другите задължения – 896 хил. лв., представляващи 30,02 % от общата сума на всички задължения.

Структурен анализ по видове пасиви

Видове задължения	***2017 г. (хил.лв.)***	***Отн. дял %***	***2016 г. (хил.лв.)***	***Отн. дял %***	***Изме-нение***	***%***
Доставчици	586	19,63	1258	39,78	(672)	(53,42)
Получени аванси	364	12,20	184	5,82	180	97,83
Финансови институции	941	31,52	852	26,94	89	10,45
Персонал	121	4,05	126	3,98	(5)	(3,97)
Осигурителни задължения	29	0,97	43	1,36	(14)	(32,56)
Данъчни задължения	48	1,61	246	7,78	(198)	(80,49)
Други задължения	896	30,02	453	14,34	443	97,79
Общо:	***2985***	***100 %***	***3162***	***100 %***	***(177)***	***(5,60)***

Общата ликвидност за отчетния период е 3,6675, т.е. с наличните краткотрайни активи към 31.12.2017 г. в размер на 4434 хил.лв., включващи материалните запаси, краткосрочните вземания и паричните средства, дружеството покрива напълно текущите си задължения (краткосрочни пасиви) към края на периода, възлизащи на 1209 хил.лв. Бързата ликвидност е 0,7982, което показва, че краткосрочните вземания и паричните средства на дружеството са достатъчни за покриване на 79,82 % от краткосрочните задължения. Незабавната и абсолютна ликвидност са еднакви, поради липса на текущи финансови активи и са 0,0265.

1.4. Собствен капитал

Регистрираният капитал на дружеството е 71 хил.лв., включващ 4 бр. имуществени дяла.

Структурен анализ по видове компоненти

Видове	*2017 г. (хил.лв.)*	*Отн. дял %*	*2016 г. (хил.лв.)*	*Отн. дял %*	*Изме-нение*	*%*
Основен капитал	71	2,37	71	2,37	-	-
Неразпределена печалба	2838	94,82	1968	65,75	870	44,21
Текущ финансов резултат	84	2,81	954	31,88	(870)	(91,19)
Общо:	***2993***	***100 %***	***2993***	***100 %***	-	-

Коефициентът на финансова автономност за 2017 г. е 1,0027, т.е. при собствен капитал 2993 хил.лв., привлечения капитал е 2985 хил.лв.

Коефициентът на задлъжнялост за 2017 г. е 0,9973, т.е. на 100 лв. собствен капитал се падат 99,73 лв. привлечен.

1.5. Персонал

Характеристики	*2017 г.*	*2016 г.*
ФРЗ	1074 хил.лв.	874 хил.лв.
Средно-списъчен брой на персонала	107 бр.	94 бр.
Средна месечна РЗ	836 лв.	775 лв.

В резултат на гореизложеното може да се обобщи, че като цяло вътрешно-контролната среда в дружеството е на ниво, постигнато е ефективно разпределение на работата, техническото състояние на базите, строителната механизация, оборудването, транспорта е на добро ниво, изпълнението на договорите е в определените рамки, като цяло не са допускани просрочия на задължения, плащанията към доставчиците са ритмични, клиентските вземания са сравнително текущи и не малка част от тях са уредени след датата на баланса. Като цяло резултатите от финансовия анализ на дейността на СД "Берко-90 – Берковски и сие" за 2017 г. са удовлетворяващи, имайки предвид съществуващите вътрешно-присъщи рискове в отрасъла строителство, свързани със силно конкурентна бизнес среда, лихвени, валутни и ценови рискове и други пазарни фактори. С оглед на това ръководството на дружеството следва политика на гъвкавост в договорните взаимоотношения с контрагентите, качество на строителните услуги, поддържане на добро техническо състояние на машините, съоръженията и оборудването, строг контрол върху паричните потоци с оглед кредитния и ликвидния риск, разумна ресурсна обезпеченост, в т.ч. финансова, трудова, както и развитие на дейността в други посоки – бъдещи инвестиции, маркетинг, реклама и др. с цел балансиране на рисковете.

В резултат на горното, ръководството счита, че дружеството е действащо предприятие и ще остане действащо, няма рискове за преустановяване на дейността.

2. РИСКОВЕ, ПРЕД КОИТО Е ИЗПРАВЕНО ДРУЖЕСТВОТО

При осъществяване на дейността си СД "Берко-90 – Берковски и сие"е изложено на определени рискове, които оказват въздействие върху неговите резултати.

2.1. Систематични рискове

2.1.1. Политически риск

Политическият риск отразява влиянието на политическия процес в страната, който от своя страна влияе върху възвръщаемостта на инвестициите. Степента на политическия риск се асоциира с нестабилността и множеството промени на водената от правителството икономическа политика и като следствие от това с опасността от негативни промени в инвестиционния климат.

На база посоченото и познаването на политическата среда в страната към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме политическия риск като: **висок.**

2.1.2. Макроикономически рискове

2.1.2.1. Валутен риск

Валутният риск обобщава възможните негативни последствия върху възвръщаемостта на инвестициите в страната, вследствие на промени във валутния курс.

При въвеждането на системата на паричен съвет в страната на 01.07.1997 г. обменният курс български лев – германска марка бе фиксиран в съотношение 1000:1. Въвеждането на еврото като разплащателна единица в Европейския съюз доведе до практически фиксиран обменен курс 1955.83 лв. за едно евро (респ. 1.95583 лв. за едно евро след деноминацията на лева, в сила от 05.07.1999 г.) Следователно валутният риск за базиран на еврото инвеститор е практически сведен до нула.

На база посоченото по-горе познаването на икономическата среда към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме валутния риск като: **нисък.**

2.1.2.2. Инфлационен риск

Инфлацията в страната е важен фактор, касаещ реалната възвращаемост на инвестицията.

Средногодишна инфлация					
2012 г.	**2013 г.**	**2014 г.**	**2015 г.**	**2016 г.**	**2017 г.**
3.0%	0.9%	-1.4%	-0.1%	-0.8%	2.1%

Източник: НСИ

След няколкогодишен период на висока инфлация в следствие на икономическата криза, последва период на намаляване на инфлационните процеси. През 2017 г. средногодишната инфлация се е повишила спрямо 2016 г. Международните цени и липсата на натиск от страна на вътрешното потребление са причините за забавяне на инфлационните процеси и в България.

На база посоченото по-горе към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме инфлационния риск като: **нисък.**

2.2. Несистематични (микроикономически) рискове

2.2.1. Технологичен риск

Технологичният риск е производен от необходимите технологии за обслужване на дейността на дружеството и от скоростта, с която се развиват те.

На база използваните от дружеството ни технологии и познаването на

технологичните тенденции на развитие на бранша, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме технологичния риск като: **нисък.**

2.2.2. Фирмен риск

Свързан е с характера на основната дейност на дружеството, с технологията и организацията на дейността, както и с обезпечеността на дружеството с финансови ресурси; подкатегории на фирмения риск са: бизнес риск и финансов риск; основният фирмен риск е свързан със способността на дружеството да генерира приходи, а оттам и печалба.

На база посоченото по-горе и спецификата на дейността ни към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме фирмения риск като: **среден.**

2.2.3. Финансов риск

Финансовият риск на дружеството е свързан с възможността от влошаване на събираемостта на вземанията, което би могло да доведе до затруднено финансово състояние.

На база посоченото по-горе и анализа на финансовото ни състояние, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме финансовия риск като: **среден.**

2.2.4. Ликвиден риск

Неспособността на дружеството да покрива насрещните си задължения е израз на ликвиден риск. Ликвидността зависи главно от наличието в дружеството на парични средства или на съответните им алтернативи. Другият основен фактор, който влияе силно е свързан с привлечения капитал. Той се поддържа в оптимално равнище, като се контролира, както нивото на заемните средства, така и стойностите на задълженията към доставчиците и кредиторите на дружеството.

Дружеството управлява ликвидността на активите и пасивите си чрез анализ на структурата и динамиката им и прогнозиране на бъдещите входящи и изходящи парични потоци.

На база посоченото по-горе и анализа на задълженията на дружеството ни, както и съотношението между собствения ни и привлечен капитал към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме ликвидния риск като: **среден.**

2.2.5. Ценови риск

Ценовият риск е определен в две направления: по отношение на пазарната конюнктура и по отношение на вътрешнофирмените производствени разходи. Продажната цена е съобразена и с двата фактора, като се цели тя да покрива разходите на дружеството и да носи определено ниво на печалба.

На база посоченото по-горе, пазарната конюнктура, както и себестойността на произведената от нас продукция и извършени услуги и нивото на печалбата ни, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме ценовия риск като: **среден.**

2.2.6. Риск, свързан с паричния поток

Рискът, свързан с паричния поток разглежда преди всичко проблемите с наличните парични средства в дружеството. Тук главна роля играе договорната политика на дружеството, която е съобразена и защитава фирмените финанси. Целта на дружеството е винаги да се намира в положителната стойност на ликвидността, т.е. да може да посреща текущите си задължения.

На база посоченото по-горе и анализа на входящите и изходящите ни парични потоци, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме риска, свързан с паричния поток като: **среден.**

2.2.7. Кредитен риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към дружеството. Дружеството е изложено на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като например възникване на вземания от клиенти, депозиране на средства и други.

Излагането на дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период.

Експозицията и анализа на кредитния риск за Дружеството са включени във финансовия отчет.

На база посоченото по-горе, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме кредитния риск като: **среден.**

2.2.8. Инвестиционен риск

Инвестиционният риск се предопределя в това, реалната доходност от направена инвестиция да се различава от предварително планираната такава.

На база посоченото по-горе и реализираните от нас инвестиционни мероприятия към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме инвестиционния риск като: **среден.**

2.2.9. Регулативен риск

Регулативният риск е свързан с вероятността да се понесат загуби в резултат на нарушения или неспазване на законовите и подзаконови нормативни актове или вътрешнодружествените документи, както и от загуби в резултат на интервенция на данъчните власти. Този риск се отнася и за промени в нормативната база, свързани с опазването на околната среда, както и с вероятността дружеството да не бъде в състояние да изпълнява предписанията и изискванията на екологичното законодателство и компетентните органи, за което да му бъдат налагани съответните наказания.

На база посоченото по-горе и прилаганата от дружеството ни екологична политика и познаването на нормативната база, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме регулативния риск като: **нисък.**

2.2.10. Рискове, свързани с продуктите и пазарите

Този риск се свързва с възможността на дружеството да произвежда дадена продукция или да извършва услуги, за които няма пазар.

Във връзка с горното и изхождайки от изпълнението на продуктовата и пласментната ни политики, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме рисковете, свързани с продуктите и пазарите като: **среден.**

3. ВАЖНИ СЪБИТИЯ, НАСТАПИЛИ СЛЕД ДАТАТА, КЪМ КОЯТО Е СЪСТАВЕН ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

След датата, към която е съставен годишния финансов отчет за 2017 г., няма настъпили важни събития.

4. ВЕРОЯТНО БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ НА ДРУЖЕСТВОТО

В перспектива, очакваното бъдещо развитие на предприятието е свързано с продължаване и разширяване на дейността в областта на извършване на строителна дейност, запазване и затвърждаване мястото на дружеството на пазара, отстояване на завоюваните позиции и авторитет сред контрагенти и кредитори, предоставяне на

качествени строителни услуги, имайки предвид добрата техническа обезпеченост, както и добра обезпеченост с висококвалифициран персонал и съответно недопускане на текучество и особено важно – лоялност с партньори, персонал и институции – основен принцип на работа.

В областта на инвестициите, дружеството следва твърда политика на поддържане и обновяване на машините и съоръженията с оглед удължаване на полезния живот и бъдещи икономически изгоди, както и политика в дългосрочен план за разширяване и обновяване на ДМА чрез поетапно придобиване, предвид високия размер на необходимите инвестиции, чрез съчетаване на различни източници на финансиране – банкови кредити, финансов лизинг, както и собствени финансови средства чрез реинвестиция под формата на амортизации.

5. ДЕЙСТВИЯ В ОБЛАСТТА НА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА И РАЗВОЙНАТА ДЕЙНОСТ

Дружеството не осъществява действия в областта на научно-изследователската и развойна дейност.

6. НАЛИЧИЕ НА КЛОНОВЕ НА ДРУЖЕСТВОТО

Дружеството няма регистрирани клонове в страната и чужбина.

7. ИЗПОЛЗВАНИ ОТ ДРУЖЕСТВОТО ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Дружеството не е използвало финансови инструменти през 2017 г. за хеджиране на рискове от промяна на валутни курсове.

26 март 2018 г.
гр. Сливен

Ръководител: .....
(инж. Петко Берковски)

Светла Петрова, д.е.с.
Регистриран одитор

ДО

Съдружниците

СД „БЕРКО - 90 - Берковски и сие"

гр. Сливен

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на СД „БЕРКО - 90 - Берковски и сие" („Дружеството"), съдържащ счетоводния баланс към 31 декември 2017 г. и отчета за приходите и разходите, отчета за собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към финансовия отчет, съдържащо обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики и друга пояснителна информация.

По наше мнение, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2017 г. и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Националните счетоводни стандарти (НСС), приложими в България.

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет". Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е

налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора" на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)". Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.

б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Отговорности на ръководството за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с НСС, приложими в Българияи за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Регистриран одитор: Светла Петрова, д.е.с.

гр. Варна, ул. „Д-р Пискюлиев“ № 74, ет. 2, офис 2

25 април 2018 година

0632 Светла Петрова
Регистриран одитор